

Lietuvoj Sudaryta Vyriausioji Seimo Rinkimų Komisija

Besitariant seimo rinkimams, Lietuvos Respublikos Prezidentas savo aktu gegužės 9. paskyrė vyriausiąją seimo rinkimų komisiją. Komisijos pirmininku paskirtas valstybės tarybos vicepirmininkas Balys Masiulis, pirmininko pavaduotoju — apeliacinių rūmų prokuroras Klemenas Arminas; nariais vyresnysis notaras Jurgis Kubilius, Vytauto Didžiojo universiteto profesorius Liudas Vaillonis ir žemės banko direktorius Vincas Nainys. Ši komisija veiks visą seimo kadencijos laiką ir spres įvairius klausimus, susijusius su seimo atstovo mandatų (vieta).

No. 22-tras

Telefonas Dial 5-1094

WORCESTER, MASS., 30-tą GEGUŽĖS (MAY) 1936 M.

Kaina 5 Centai

VOL. XIX

EUROPA 1938. METAIS TURĖS 100,000 MUŠIO ORLAIVIŲ

Vienna, Austrijoje. — Jungtinė spauda skelbia, kad jau šiandien yra 40,000 oro lakunų, kurie bile valandą yra gatavi prie vairavimo pragariškų karo mašinų Europos padangėse.

Mušio orlaivių gamyboje Vokietija užima pirmą vietą. Jeigu sudėtumėm visus orlaivius ką turi Anglija, Prancūzija ir Italija, tai sudarytų 16,000 kariškų orlaivių, kurių kiekis bendrai imant sudartų tik du syk tiek, ką vokiečiai jau šiandien turi. Sulig kaikiurių karo ekspertų apskaitliavimu Reicho oro laivynas pirmiausia susidarė iš 3,700 mašinų, 2,100 bombiniai, 1,600 skautų, taip sakant žvalgybos orlaivių. Bet šiandien jau tų mašinų skaičius padidėjęs iki 8,000, kuriuos prižiūri 52,000 oficerių ir 60,000 laisvanorių. Vokiečių fabrikai kas dieną padaro po 15 naujų bombnešių.

Italija pradėdama karą su Egiptu turėjo 3,000 kariškų orlaivių, o dabar jau jų skaičius siekia iki 5,000 su 10,000 oficerių.

Prancūzija tuo tarpu turi nuo 5,400 iki 6,000 bombnešių. Gi

Artimiausiu laiku jau bus sudarytos ir apygardų seimo rinkimo komisijos. — Tsb.

Anglija, sulig paskutinių apskaitliavimų turinti tik 4,000. Sovietų Rusija yra antra po Vokietijos su savo oro laivynu, kuriam priskaitome nuo 5,360 iki 6,000 mušio orlaivių su 50,000 parašutistų. Tad sudėjus visus karo orlaivius abelon sumon, ką jau šiandien Vokietija, Sovietų Rusija, Prancūzija, Anglija ir Italija ir prigaminusios, pamatysime, kad jų skaitlinė pasieks 30,000.

O tai dar ne viskas. Dar reikia prie tos skaitlinės pridėti Belgijos 940 orlaivius; Rumunijos 1,000; Jugoslavijos 1,000; Švedijos 500; Ispanijos 500. Taipgi kitų mažesnių Europos šalių, kaip Holandijos, Šveicarijos, Danijos, Grekijos, Norvegijos, Suomijos, Lietuvos, Hungarijos, Bulgarijos, Turkijos ir Austrijos, tai pamatysim, kad jau šiandien Europos oro paiegos siekia iki 40,000 įvairaus tipo mušio orlaivių.

Karo ekspertai sprendžia, kad jau apie 1938 m. Europos valstybės turės virš 100,000 įvairaus tipo kariškų orlaivių. Gi karo strategai apie tą laiką žiūri pasaulinio karo pavojaus pradžia.

KĄ SVARSTĖ IR NUTARĖ KETVIRTOJI PABALTIJOS VALSTYBIŲ UŽSIENIŲ REIKALŲ MINISTERIŲ KONFERENCIJA

Pagal 1934 metų rugsėjo 12 d. sudarytą Pabaltijos santarvės sutartį, kiekvienų metų pavasarį ir rudenį turi įvykti Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienių reikalų ministerių konferencija. Ligšiol jau įvyko keturios tokios konferencijos. Ketvirtoji konferencija buvo šių metų gegužės mėn. 7-9 d. Estijos sostinėje Taline. Joje Lietuvą atstovavo užsienių reikalų ministras St. Lozoraitis, vice-ministeris J. Urbšys, Lietuvos nepaprasti pasiuntiniai ir įgalioti ministrai inž. V. Vileišis ir Br. Dailidė.

Atsižvelgiant į bendrą tarptautinę padėtį, ši konferencija turėjo didelės reikšmės. Ji reikšminga ne tik Baltijos valstybėms, bet ir jų kaimynams. Dėl to suprantamas ir tas didelis Baltijos valstybių kaimynų dėmesys, kuris buvo parodytas dar konferencijai besirušiant ir jai einant. Ypač didelį susidomėjimą buvo parodžiusi Lenkija ir Vokietija.

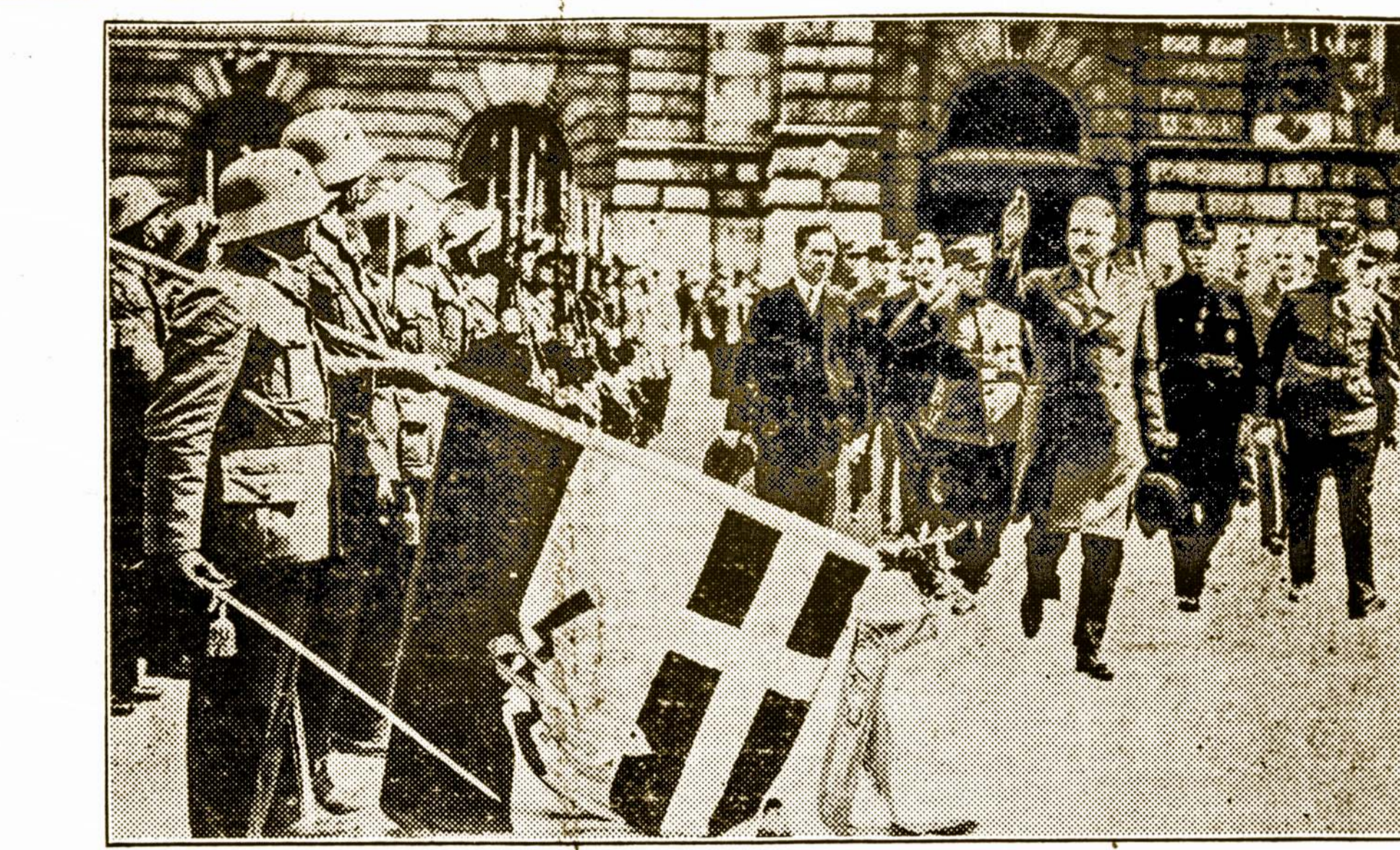
Šiai konferencijai reikėjo apsvaistinti visų trijų Pabaltijos valstybių politinius, ukus ir teisinius klausimus, kurių vieni buvo pradėti svarstyti ankstesnėse konferencijose, o kita yra tik neseniai iškilę. Tačiau ketvirtosios konferencijos svarbiausią darbą centrą sudarė, be abejo, politiniai klausimai. Pirmiausia, Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienių reikalų ministrai išnagrino bendrą tarptautinę politinę padėtį ir iš jos kylančius klausimus. Suprantama, kad Baltijos valstybėms svarbiausiu klausimu buvo ir yra savo saugumo klausimas.

Svarstant šį klausimą, Baltijos konferencijai reikėjo aptarti ir tolesnius savo santykius su tautų Sąjunga. Nors paskutiniu metu, kai kur užsieniuose yra kilę nepasitenkinimo balsų dėl tautų sąjungos veikimo, tačiau Baltijos valstybės ir toliau paliko ištikimas Tautų są-

jungos idealams. Konferencijoje dar buvo svarstoma ir Baltijos valstybių atstovavimo Tautų Sąjungos Taryboje klausimas. Buvo tariamasi, kuri valstybė turės atstovauti Baltijos santarvei artimiausiam Tautų Sąjungos tarybos susirinkime. Be abejo, toks vienos valstybės santarvei atstovavimas būtų gražus Lietuvos, Latvijos ir Estijos vieningumo pareiškimas ir šių trijų valstybių tvirtas užsienių politikos bendradarbiavimo vaisius.

Be šių politinių klausimų, konferencijai reikėjo apsvaistinti kelis svarbius tarpusavio ukiškus ir teisinius klausimus. Tiesa, šie klausimai jau buvo nagrinėti ankstyvesnėse Baltijos santarvės konferencijose, tačiau dabar jie pastumėti žymiai pirmyn ir prieita prie galutinio išsprendimo.

Ketvirtoji Baltijos valstybių užsienių reikalų ministerių konferencija praėjo tikra darbo nuotaika, kurią rado reikalo pažymėti delegacijų pirmininkai. Drauge jie dar pažymėjo, kad ši konferencija dar labiau sustiprino Baltijos santarvės pagrindus.

AUSTRIJOS VADAS DARO PERŽVALGĄ KATALIKIŠKOS DARBININKŲ ORGANIZACIJOS Kancleris Kurt Schuschnigg sveikiną pagarbos gvardiją Freiheitsbundo, Liuosybės Lygą, Vienoje, kaip tik tuo momentu, kuomet suirutė darėsi kitoje miesto dalyje. Susirėmimas įvyko tarpe Laisvės Lygos ir Heimwehro, remiančio vice-kanclerį von Starhembergą, kuris vėliau buvo atstatydas nuo pareigų ir ištremtas.

4 Lietuviai Tapo Sušaudyti Kaip Vokietijos Šnipai

Kaunas, geg. 23. — Keturi ukininkai buvo suimti begabenant iš Vokietijos kurstančius prie valdžios nuvertimo atsišaukimus. Jie visi tuojuo po slaptos karo teismo nuosprendžio buvo sušaudyti.

Kiti 8 ukininkai, kaltinami tame pačiame prasižengime buvo nuteisti amžinu kalėjimu.

Atsišaukiamai, kurie buvo spausdinti kaimyniškoje šaly (Vokietijoje) ragino ukininkus nebemokėt valdžiai duoklių ir galiau buvo išmėtyti trijose pietinėse apskrityse.

Lapeliuose taipgi buvo įskaita visiems valdininkams po mirties bausme atsisakant nuo jems uždėtų prievolių.

Vokiečiai Yra Pasiruošę ant Dancigo Klaipėdos Kaina?

Paryžius, geg. 22. — Iš čia ateina gandai, kad buk vokiečiai su lenkais slaptai susitarę Dancigą pakeist Klaipėdos uostu. Kaip jie tą pakeitimą įvykdys pakol kas atvirai nepasako. Tačiau reiktų manyt, kad jeigu vokiečiai pultų Klaipėdą, tai lenkai ateitų jiems į pagalbą, kad perimt Klaipėdos uostą į savo rankas Dancigo kaina.

Tačiau ar Klaipėdos krašto gyventojai panorėtų tokio maino ir ar kitos valstybės toleruotų tokį dviejų šalių ant Lietuvos pasimojimą, tai jau yra ateities klausimas, apie kurio įvykius sunku kas teisingai atspėti.

Britanija Siūncia Daugiau Kareivių į Palestiną

Jeruzolinas. — Valdžia skubiai suorganizavo nepaprastus policijantus ir sargus apginti apylinkėse žydų distriktais nuo arabų burių, kurie nepaliauja dar užpuolimus su šautuvais per visą neramią šventąją žemę.

Iš Kairo, 800 britų kareivių nuvyko į Palestiną pagelbėti numalšinti sukilimus tarp žydų ir arabų. Tokiu budu, iš viso 6,000 britų kareivių dabar yra Jeruzolimoje.

Keturiasdešimts-aštuoni žmonės, tarp kurių ir vienas europietis žuvo kovose, po balandžio 29-tos dienos; 331 žmonių buvo sužeista, tarp kurių 17 europiečių. Valdžia suareštavo 969 arabus ir 275 žydus. Praslinkus penkiom sukilimų ir teroro savaitėm, iš arabų pradėto generalio streiko ir civilio nepaklūnumo vajuos virto sukilimas įvairiose Palestinos dalyse. Arabai reikalauja, kad britų valdžia sustabdyt ne tik žydų imigraciją, bet ir žemės pardavimą žydams.

123 Areštavo Klaipėdos Krašte

Klaipėda, geg. 25. — Vietos policijos daviniais čia buvo suaršta požeminė organizacija, kuri darė suokalbuis laike miesto tarybos rinkimų. Suareštuo tieji buvo svetimos valstybės agentai ir prisipažino prie kaltės.

Žinia nepasako, kokiai valstybei tie areštuoti suokalbinkai priklausė, tačiau ir be pasakymo aišku kam jie dirba.

Kiek Lietuvoje Yra Naminių Gyvulių

Kasmet Lietuvoje yra surenkamos žinios apie naminius gyvulius. Dabar jau paaiškėjo, kiek naminių gyvulių buvo š. m. pradžioje.

Arklių šių metų pradžioje buvo 557.960. Pereitų metų pradžioje jų buvo 570.500. Arklių skaičius sumažėjo dėl to, kad dabar Lietuvoje pradėjo jų daugiau išvežti ir užsienius.

Raguočių šiemet buvo 1.168.160 (pernai 1.158.440). Taigi raguočių skaičius padidėjo. Ypač padidėjo melžiamų karvių skaičius.

Kiaulių priskaitoma vienas milijonas 200.400. Pernai jų buvo 1.236.600. Kiaulių skaičius sumažėjo 36.220. Jų dabar mažiau auginama, nes kiaušlės kas kart vis menkiau išvežiama į užsienius.

Avių šiemet priskaitoma 36.220 daugiau, negu pernai. Paskutiniaisiais metais padidėjo ne tik avių skaičius, bet žymiai pagerėjo ir jų veislė.

Žymią pažangą yra padaręs paukščių ukis.

Vištų šiemet buvo 3.752.900, o pernai — 3.410.700. Taigi, vištų skaičius per vienerius metus padidėjo 342.200. Žasų skaičius per vienerius metus truputį sumažėjo: šiemet jų priskaitoma 283.200, o pernai buvo 284.550. Žasų skaičius sumažėjo po to, kai joms užsadarė užsienio rinkos.

Iš šių davinų matyti, kad šių metų pradžioje Lietuvoje buvo 2.966.560 naminių gyvulių ir 4.086.100 paukščių. Žinoma, šie skaičiai dar nėra visai tikslūs, nes čia sužymėta tik daugiausia laikomų gyvulių ir paukščių skaičius. Kai kurios gyvulių ir paukščių rūšys yra nesurašomos, nes jų skaičius yra gana nedidelis.

Sugrįžo iš Sovietų Rusijos Lietuvos Kariuomenės Štabo Viršininkas

Gegužės mėn. pradžioje — Sovietų Rusijos karo vadovybės pakviestas, Maskvoje ir kitose Rusijos vietose lankėsi Lietuvos kariuomenės štabo viršininkas pulkininkas Černius. Jis ten susipažino su raudonąja armija, jos veikimu ir įstaugomis. Taip pat pulk. Černius turėjo kelis pasikalbėjimus su Sovietų Rusijos karo vadovybe. Gegužės 8 d. Lietuvos kariuomenės štabo viršininkas iš savo kelionės po Sovietų Rusiją jau sugrįžo į Kauną.

103 Nauji Karininkai Lietuvoje

Gegužės 10 dieną Lietuvos kariuomenės eiles papildė 103 nauji karininkai. Tai buvo nauja Karo mokyklos laida. Šie karininkai ankščiau buvo atsargoje, bet vėliau patys stoji iš naujo į karo mokyklą ir pasidarė tikrosios tarnybos karininkais.

Lietuvos Aukštesnėse ir Vidurinėse Mokyklose yra 18.336 Mokiniai

Šiuo metu visose Lietuvos aukštesnėse ir vidurinėse mokyklose mokosi 18.336 mokiniai. Iš jų 9.488 berniukai ir 8.878 mergaitės. Pereitais mokslo metais šiose mokyklose buvo 21.179 mokiniai. Tuo budu, šiemet mokosi mažiau 2.813 mokinių. Jų skaičius sumažėjo dėl to, kad dabar pertvarkoma Lietuvos aukštesnės mokyklos ir ligšiol dalį aukštesnių mokslų reikėjo perkelti į pradžios mokyklas.

Šiemet iš Lietuvos Išvažiavo 538 Žmonės

Kas met Lietuvos gyventojų emigracija į užsienius vis mažėja. Ankščiau emigruodavo gana didelis skaičius. Dabar kai kurios valstybės svetimųšių apsigyvenimą labai suvaržė ir dėl to emigracija turėjo sustoti. Šiais metais ligi gegužės mėnesio 1 d. iš Lietuvos į užsienius išvažiavo tik 538 žmonės. Per balandžio mėnesį išvažiavo 151 žmogus. Iš jų į Argentiną išvyko 19, Braziliją — 13, Afriką — 27, Kanadą — 4, Urugvajų — 5, Jungt. Valst. Amerik. — 5, Kubą — 2, Palestiną — 76, o likusieji į kitus kraštus.

BROOKLYN, N. Y. LIETUVIAI PARADUOS

Lietuvių Legijono Dariaus — Girėno Postas dalyvaus geg. 30 d. parade 7-tos Divizijos eilėse, New Yorke. Lietuviai ir latviai sudarys vieną dalinį, sumiai ir estai žygiuos atskirai.

Lietuviai legijonieriai susirinks geg. 30 d. ryte ties savo štabu, 123 Union Ave., Brooklyn, ir išvyks 8:30 val. Susirinkimo punktą lietuviams paskirtas 74-je gatvėje, tarp West End Ave. ir Broadway, Manhattan. Daliniui vadovaus kap. P. Jurgėla, adjutantu bus latvis H. W. Lielnors. Paradas prasidės lygiai 9 val. ir vyks Riverside Drive nuo 72 gatvės aukštyn. Paradą priims kontr — admiralas Frank R. Lackey, New Yorko Karo Laivyno Milicijos Vadas, ties 84 gatve.

Adv. K. Jurgėla, Adjutantas

STIPRI AVIACIJA — GALINGA LIETUVA

1918-1919 jaunai Lietuvos kariuomenei teko apginti vos gimusių nepriklausomybę nuo lenkų, vokiečių ir bolševikų. Tada Lietuvos kariuomenė buvo silpnutė, menkai apginkluota. Baigusi nepriklausomybės kovas, Lietuva turėjo ir toliau stiprinti ginklo pajėgas, nes ji gyvena tarp didelių, neramių ir įvairių užgaidų turinčių tautų. Be kitų ginklo rūšių, plečiama ir karo aviacija. Ankščiau Lietuva kariškus lėktuvus pirkdavosi užsieniuose, bet jau nuo 1925 metų ėmė gaminti karo aviacijos dirbtuvėse. Vaizdelyje matome lietuviškos gamybos kariškus lėktuvus, pasiruošiusius ginti tėvynės garbę ir laisvę.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Hartford, Conn.

„Vevesiai“ minėjo penketmetį. Įspudingą kalbą pasakė Amer. Liet. Legiono Kapit. P. Jurgėla ir kleb. kun. J. Ambotas. Programą išplėdė p. M. Kriepas ir jo suneliai.

Šeštadienio vakare, 23 d. geg. vietos Vilniui Vaduoti S-gos skyriaus nariai iškilmingai ir įspudingai minėjo penkių metų VVS skyriaus gyvavimo sukaktį. Tuo tikslu buvo surengtas benkiētėlis — Vilnietiška arbatėlė, kurioje dalyvavo nemažas būrelis vietos lietuvių veikėjų ir „Vevesių.“ Nors nebuvo labai skaitlingas svečių ir viešnių susirinkimas, svečių mažiau buvo negu tikėtasi, bet visų upas buvo geras. Prie garbės stalo sėdėjo visų VVS skyriuje dalyvaujančių draugijų pirmininkai ir Pirmininkės.

Vakaro programą atidarė VVS skyr. Pirm. p. V. M. Čekanauskas pasveikindamas susirinkusius, viešnius ir svečius bei veikėjus, — draugijų pirmininkus pareiškė, kad atidarant programą, p. Mikui Kripiui vadovaujant ir p. Edv. Manciuoni fortapijone palydint sudainuosim tautos himną. Suskambėjo malonus tautos himno fortapijono akordai, visi dalyviai gražiai sudainavo himną ir susėdė aplinkui gražiai paruoštus stalus užkandžiaudami šnekučiuavosi, gi tuom kartu orkestras p. Pakėno griežė gražius lietuviškus maršus bei rinkinius muzikos smotelius.

Po užkandžių, vakaro vedėjas p. V. M. Čekanauskas perstato vietos lietuvių mėgiama baritoną p. Miką Kripą, kuris padainavo, gi p. Kripo du suneliai, Mikutis ir Jonukas puikiai padeklamavo ir abu gražiai sudainavo dueta.

Po to vakaro vedėjas p. V. M. Č. skaitė sveikinimą, kurį priėmė gerb. VVS Amerikoje viešėjantis delegatas, VVS organo „Musų Vilnius“ žurnalo redaktorius p. Vincas Uždavins; sveikinimas entuziastiškai su aplodismentais priimtas. Tikimės, kad ateityje gerb. p. V. Uždavins aplankysiąs šią lietuvių koloniją; vietos „Vevesiai“ jo atvykimu laukia.

ISPUDINGAS KALBAS PASAKĖ KAPIT. P. JURGĖLA IR KLEB. KUN. J. AMBOTAS

Iš vietos lietuvių draugijų Pirmininkų kalbėjo p. K. Kasmonaitis, p. A. Stankevičienė, p. V. Burdulis ir p. Leonas Mazotas, kurie savo trumpose kalbose reišė viltį, kad VVS skyrius kaip ligi šiol taip ir ateityje visų draugijų remiamas dirbs Vilniaus ir trečdaliao Lietuvos žemių atvadavimo darba, platins Vilnietišką idėją Amerikoje.

Ekskursijos į Lietuvą

SVEDU AMERIKOS LINIJA

BALTASIS SVEDŲ LAIVYNAS

Per Gothenburg, Svediją
Išplaukia iš New Yorko
GEGUŽĖS 29, 1936 M.

Modernišku motorlaiviu

GRIPSHOLM
TIESIOG Į KLAIPĖDĄ

Laivo neminant

Šią ekskursiją vadovaus p. Pr. Zaboriskis Svedų Amerikos Linijos Klaipėdos skyriaus vedėjas.

Antra ekskursija išplaukia

LIEPOS 1 D. Į KLAIPĖDĄ

Per Gothenburg-Stockholm

Ekskursiją vadovaus p. Vl. Mučinskas. Svedų Amerikos Linijos centralinėje rasti New Yorko Lietuvių skyr. vedėjas. Ekskursijas užgyrė Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga Amerikoje.

Kiti išplaukiamai iš New Yorko

KUNGS HOLM	birželio 4
DROTTNINGHOLM	birželio 10
GRIPSHOLM	liepos 1
DROTTNINGHOLM	liepos 11

Platesnių žinių apie ekskursijas, brošiūrėlių ir laivakorčių malonėms kreiptis į vietinį laivakorčių agentą, arba

SWEDISH AMERICAN LINE
154 Boylston St., — Boston Mass.

Įspudingai kalbėjo gerb. kapit. P. Jurgėla, Amer. Liet. Legijono vadovas ir organizatorius, žymus Amer. liet. visuomenės veikėjas, rašytojas publicistas, žurnalo „TAUTA“ redaktorius, kuris specialiai atvyko iš Brooklyno dalyvauti vietos VVS skyriaus penketmečio sukaktuvių iškilmėse.

Gerb. kalbėtojas vaizdžiai, labai rimtai nupiešė savo kalboje lietuvių kovas už nepriklausomybę, kovas su lenkais ties Vilniumi 1920 metais ir ties šiuo metu ir Giedraičiais, jis nušvietė Vilniaus vadavimo problemą ir lietuvių užduotis išdėstęs, pareiškė, kad Lietuva atvaduos pavergtus Vilniaus, švenčionių, Trakų, Gardino ir Seinų kraštus taip netikėtu būdu kaip netikėtai neteko tų kraštų. Bet jis ragino visus klausytojus pasisąvesti, nuosirdžiai rūpintis atvadavimui trečdaliao Lietuvos ir sostiinės Vilniaus. Jo kalbą klausytojai palydėjo gausiu aplodismentu.

Kitu svarbiu principiniu kalbėtoju buvo vietos gerb. kleb. kun. Jonas Ambotas, uolus reikėjas VVS skyriaus ir vilnietiškų veikimo Hartforde. Jo kalba šį kartą kaip ir visados praeity buvo rimta ir įspudinga. Jis pareiškė: Maža dalelė lietuvių tautos rūpinosi atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę, maža dalelė, tik kelios dešimtys tūkstančių lietuvių nunai veikia, dirba ir plėtoja Vilniaus vadavimo idėją plačiam pasauly, bet ši mažuma anksčiau ar vėliau pasieks savo tikslą — kuomet ateis palankus momentas, prie šios mažumos tikslo stos visi lietuviai, visi Lietuvos jauni sunys, visa kariuomenė ir bendrai eis atsitiinti Vilnių. Jo kalbą palydėjo gausus „Vevesių“ aplodismentas.

Po arbatėlės, buvo šokiai, visi susirinkę svečiai ir „vevesiai“ linksminosi ir šoko ligi pusianakčio. Taip buvo paminėti 5 metų VVS gyvavimo sukaktis.

VISI RENGIASI IŠVAŽIAVI MAN

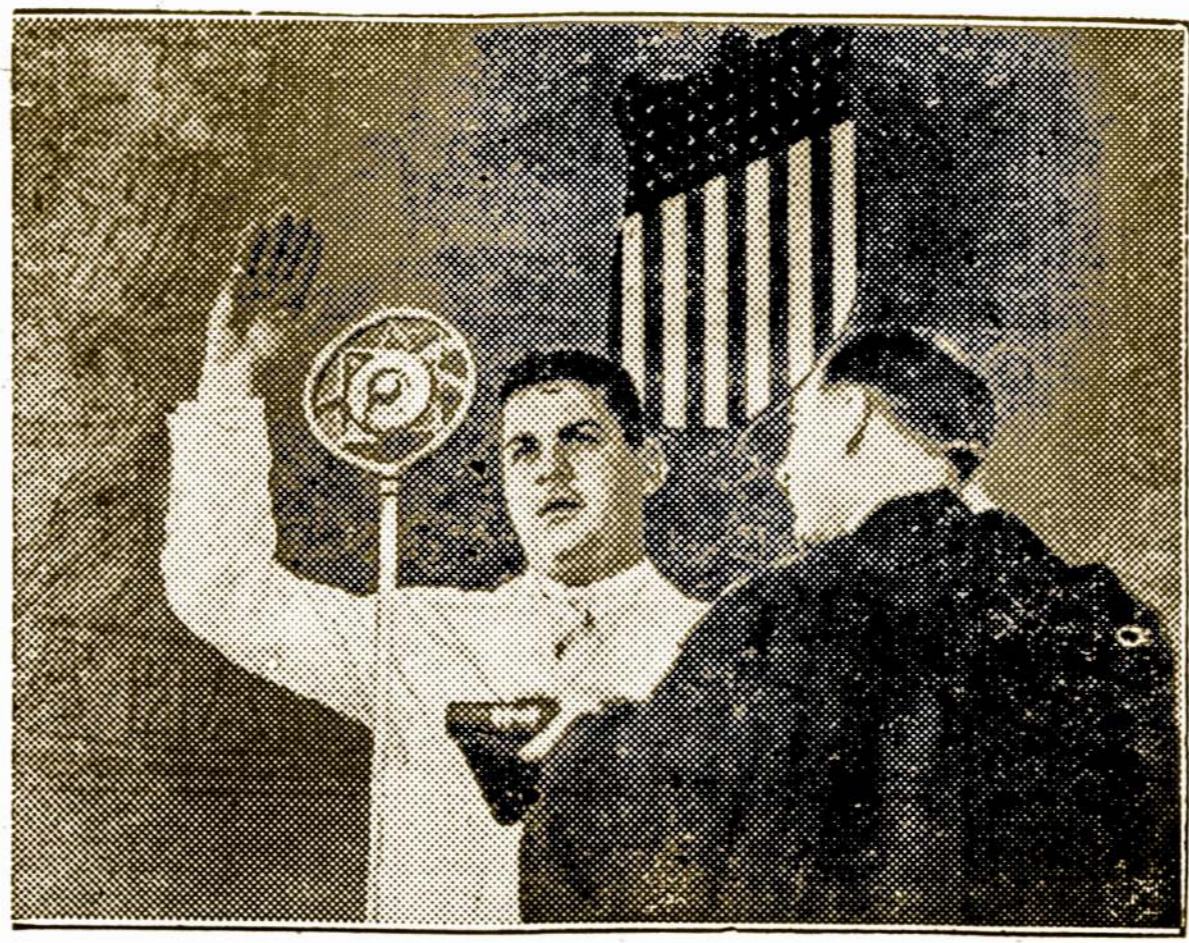
Vietos lietuviai rimtai ruošiasi dalyvauti pirmame išvažiavime, kurį rengia šv. Trejybės vyrų klubas lietuvių parke Sta. 24 Glastonbury. Tai bus pirmūtinis išvažiavimas į atnaujintą lietuvišką Pavilijoną prie gražių pievų ir Connecticut upės pasilinksinti ir pasigėrėti tyru oru ir pievų žalumynais. Kiti įdomiaja programa, kurią išplėdys sportininkai ir žaislininkai. Greita visų rengiamų sporto rungtynių, atnaujintam Pavilijone bus šokiai. Kiek teko patirti, daugelis vietos ir apielinkės lietuvių rengiasi dalyvauti šiame pirmame išvažiavime 30 d. gegužės, Memorial Day. Su šiūmi išvažiavimu atidaromas vasaros sezonas lietuviškam parke. Spėjama, kad šis išvažiavimas bus kur kas įdomesnis negu perėitą metų buvo, nes klubiečiai geriau pasiruošę užganėdinti publiką programa ir skaniais gėrymais bei valgiais visus aprūpinti; gi šokiškams bus tikras „rojus“ atnaujintam Pavilijone! Tame išvažiavime ir aš busiu, vėliau parašysiu.

PERKUNAS UZMUŠĖ JAUNĄ LIETUVI

Nelabas, piktasis senovės lietuvių (pagonių) dievaitis „Perkunas“ užmušė vietos jauną lietuvių golfinką, a.a. S. Pocių, 22 metų amžiaus, jaunaitį, kuris su p-le Višniauskaitė buvo išėję golfa lošti į Goodwin parką. Užėjus staiga griausmam ir žaibam vėlionis su p-le Višniauskaitė norėjo pasislėpti nuo lietaus po medžiu, abiem golfistams bestovint po medžiu, sužvangėjo griausmas su žaibu ir staiga nukrito musų jauną golfinką vėlionį S. Pocių, o p-lę Višniauskaitė pritrenkė tiek, kad ji vargiai bus išgydyta, bet ji paliko gyva, nugabenus ją į ligoninę tapo atgaivinta, gi jos draugas buvo palaidotas 19 d. gegužės. Ši nelaimė pakratė visus vietos lietuvius.

NAUJAS VIKARAS

Šiomis dienomis staiga buvo padarytas pakeitimas kunigų. Vietos vikaras kun. Ražaitis tapo nukeltas į Bridgeportą, o nauju vikaru paskirtas kun. Kriepas, kuris ligi šiol buvo Waterbury. Hartfordiečiai apgailestau-

LOUISIANA IVEZDINA NAUJĄ GUBERNATORIŲ
Richard Webster Leche, buvusio Huey P. Long remėjas, tampa 26-tu Louisianos gubernatorium. Šiose ceremonijose Valstijos aukščiausias teisėjas Archie T. Higgins prisiekdina jį prieš kapitalulos dangoraizį.

Plymouth, Pa.

NAUJAS VVS. SKYRIUS

Musų gerbiamojo klebono kun.

A. Sinkevičiaus pastangomis ir rūpesčiu gegužės 17 d. buvo pakviestas čia važinėjęs po Amerikos pietus kolonijas Vilniui Vaduoti Sąjungos delegatas V. Uždavins, kuris tą dieną po bažnytinėje salėje laikė paskaitą Vilniaus reikalais. Klausyti jo paskaitos susirinko apie 300 žmonių, kurie visi gyvai domėjosi prelegento gyva kalba, nors jis tą dieną ir sakėsi sergąs, turįs pagavęs šaltį. Kalbėjo mums apie tai, kaip pasikeitė Lietuva laisvę atgavus, kalbėjo apie Vilniaus krašto lietuvių gyvenimo sunkumus ir jų kovas su okupantais, ragino dėtis prie Vilniui Vaduoti Sąjungos. Po svečio prakalbos įsteigtas Plymouth, Pa. Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius, kurio valdybą sudaro: pirmininku Ant. Sulskis, vicepirmininku Ant. Petrusauskas, raštiniuku sekretorium Ant. Urbanavičius, kasininku Jonas Kazlauskas ir knyginiuku Jonas Kupstas. Naujas Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius žada uoliai veikti. Kun. klebonas pažadėjo visokeriopą savo paramą naujam jo parapiečių darbe. Tikimės gražiai dirbti. VVS. Narys

Baltimore, Md.

ISIORISKOS IŠKILMĖS

Lietuvos dienos Marylando Valstybės akto pasirašymo metinėms sukaktuvėms paminėti, Baltimore lietuvių draugijų taryba surengė dideles istorines iškilmes.

Sekmadieny, gegužės 17, 9-tą val. ryto, prie hetuvių salės, susigrupavo kelios dešimtys automobilių, pasipuošę Lietuvos ir Amerikos vėliavomis, ilgai — virtinė pasileido į Marylando valstijos sostapių Annapolis atlikti pirmą istoriškų iškilmių aktą, pasodinti iš Lietuvos atvežta medelį, ažuola.

Penkiolika minutų po dešimtos val. ryte, dalyvaujant Lietuvos įgaliotam ministeriui p. Žadeikiui, teisėjui V. F. Laukaičiui, gubernatoriaus asistentui, Šv. Jo no kolegijos prezidentui W. W. Woodcock (pats gubernatorius H. W. Nice delei ligos negalėjo dalyvauti). Tarybos pirmininkas J. Žigas keliais žodžiais atidarė iškilmes ir perstatė Dr. A. Želvi vedėju. Po Dr. A. Želvio vadovavyste, Lietuvos skautai pradėjo sodinimo darba. Lietuvos ministeris P. Žadeikis pirmas su kastyvu užbėrė žemių. Po to bėrė gubernatoriaus asistentas, teisėjas Laukaitis, Dr. Želvis ir visų draugijų prezidentai. Pasibaigus sodinimo iškilmėms, Dr. A. Želvis pasakė s puikiai pritaikyta į ž a n g i n ė kalbą, pirmu kalbėtojum perstatė teisėją W. F. Laukaitį, Lietuvos ministerį P. Žadeikį ir gubernatoriaus asistentą W. W. Woodcock. Visi kalbėjo apie reikšmę susiartinimo dviejų respublikos sesučių, tai yra Lietuvos ir Amerikos. Gubernatoriaus asistentas p. Woodcock pagerbdamas Lietuvos ministerį, vadino Lietuvą didele respublika ir dar priminė lietuviams, kad ji nepamirštų tą medelį ir kad ji lankyti ir tą lankymą to medelio perduoti iš genkartės į genkartę. Medelis pasodintas priešais pat valstijos namą, o prie medelio padėtas akmuo su beržine lenta ir su užrašu anglų kalboj: Šj me-

ja kun. Ražaičio, bet kartu nuosirdžiai laukia kun. Kripo, Hartfordė augusio.

„A. L.“ Reporteris

delį pasodino Baltimore lietuvių draugijų taryba.

Antrą valandą po pietų Mount Vernon aikštėje Baltimore, prie Jurgio Washingtono, pirmo Amerikos prezidento, paminklo, dalyvaujant miesto majorui H. W. Jacksonui, teisėjas W. F. Laukaitis padėjo nuo Baltimore lietuvių draugijų tarybos vainiką. Po to kalbėjo miesto majoras Jackson, teisėjas Alukaitis, iškilmių pirmininkė M. Jurksaitė. Dainos draugijos choras, vadovaujant p-lei L. Geležiutei, sudainavo Amerikos ir Lietuvos himnus. Septintą val. vakare, lietuvių salėje įvyko iškilminga vakarienė, kur, dalyvaujant miesto majorui H. W. Jackson, buvo įteikta nuo Baltimore lietuvių draugijų tarybos gražus garbės diplomai, teisėjui V. F. Laukaičiui, ir senatoriui J. M. Wyatt už jų triušą išgavimui pripažinimo 16-tos vasario legalės Lietuvos šventės Marylando valstijoje.

Po to buvo pasakyta kalbų ir nutraukta paveikslai.

P. P. Jaras

Lawrence, Mass.

LIETUVOS LIGONINĖS SUMANYMAS

Man beskaitant „Amerikos Lietuvis“ 19 numerį, radau labai svarbų sumanyimą paduotą gydytojų Pilkos ir Vaikšnoro. Šio straipsnio įžanga šitaip skamba: „Gerbiamieji lietuviai ir lietuviutės, leiskite mums tarti j Jus turime viltį, kad musų žodis ras pas Jus gilų ir širdingą pritarimą.“ Šitoki žodžiai tartum žmogaus kuną supurto. Argi atsirastų nors vienas lietuvis pasaulyje, kurs pasmerktų tokį užmanytą gerą darbą? Daug buvo įvykdyta labai svarbių sumanyimų, bet šis bus vienas iš svarbiausių. Pastatymas modernios ligoninės Lietuvoje, tai neatidėliotinas ir butinas reikalas.

Vienas lietuvis gydytojas, su kuriuo man teko kalbėti, neseinai sugryžo iš Lietuvos. Jisai pasakojo kad Lietuvos ligoninėse nėra taip švaru, kaip turėtų buti, gi įrankiai arba instrumentai yra senoviški. Negalima Lietuvos gydytojus užtai smerkti, delto kad neseniai atgimusi Lietuva neturi už ką nuolat pirkti instrumentus ir įsigyti vėliausius gydymo įtaisymus Taigi, mes visi Amerikos lietuviai prisidėkime su savo parama. Sudėkime po dolerį, pastatykime naują modernišką ligoninę su vėliausiais įtaisymais gydyti ligonius. Tuo būdu prailginsime savo tautiečių gyvenimą ir išgelbėsime daug lietuvių gyvybių. Lietuvių neskaityngai tautai ypač svarbu stiprint ir apsaugoti kiekvieno savo sunaus ar dukters sveikatą. Lietuvai butinai reikalinga modernišką ligoninė, kaip jau nuo seniai kitos kulturiškos šalys yra įsisteigę.

Šis darbas nėra sunkus, tiktai reikia netingėti, bet dirbti. Pirmiausia, reikia padėti visas partijas į šalį, reikia bendrai išvirsti dirbti, tada tik galėsime atlikti pasekmingai šį sumanytą darbą. Užbaigę šį darbą, tada rasim savo partijas, į kurias priklausėm, jos niekur nepabėgs. Jeigu žydų tautai iškilty toks reikalas, tai jie sušauktų susirinkimą ir vienu vakaru sudėtų tą sumą pinigų, o mums lietuviams ims keli metai. Šito darbo įvykdymas priklauso daug nuo musų vadų, gydytojų, ir kitu profesionalų, nes jie turi didžiausią įtakmę tarp žmonių. Musų lietuviai darbininkai y-

RENKIMĖS Į LIETUVĄ

SU

DIDŽIAJA EKSKURSIJA

EKSPRESINIŲ MILŽINISKŲ LAIVŲ

BERENGARIA

BIRŽELIO JUNE 17 D. 12 VAL. DIENĄ

Iš New Yorko į Klaipėdą per Cherbourgą

Ekskursiją asmeniškai veda Cunard White Star Linijos valdininkas

STEPONAS BERGEN

Šią ekskursiją užgyrė

LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGA AMERIKOJE

Del laivakorčių ir vietų laive kreipkitės į musų Agentus arba Cunard White Star Linijos Biurą.

CUNARD WHITE STAR Ltd.

33 STATE ST., BOSTON, MASS.

ra labai geros širdies žmonės. Atvyksta koki apgavikai, surengia prakalbas, pakalba gražiai. Darbininkeliai išsiėmę iš kišenės skepetaitę nušluosto ašaras, iškrapšto dolerį, paduoda nežino kam. Mums reikia suprasti, kada mes aukojame, kur toji auka eina ir kokiam tikslui galutinai pateks. Aš tam užmanydam darbu pritaru su darbu ir su doleriu. Nė vienas negali užginčyti šio reikalo svarbūmą. Tegul musų garbinčių vyrų naudingas sumanymas pasiekia viso pasaulio lietuvius, gi jie beabejonės pritarstam darbu.

A. Šimkonis

Wilkes-Barre, Pa.

MUSŲ VAKARĄ APLANKĖ V. UZDAVINYS

Gegužės 17 d. LRKSA 17 kuopa surengė nepaprastai vykusią vakarą, į kurį susirinko per 200 žmonių. Vakaro vedėjas buvo dzukas iš Punsco padangės (okupuotoj Lietuvoj) p. G. Batvinskas. Labai vykusiai menišką dalį aliko atvykę svečiai iš Pittston, Pa. vadinamieji „Dzimdziai“ broliai Stasys ir Kazys Sakočiai, Albinas Šaporaitis ir muzikas Vytautas Račinskis. Jie visi keturi vykusiai suvaidino keletą aktualijų, padainavo keletą dainelių ir prikretė įvairių špous. Matyti buvo aiški „Margučio“ įtaka, kurios ir patys artistai neslepia, jis ir patys sakosi esą „Margučio“ auklėtiniai. Nepaprastai žmonės patiko puikiai pastatytas vaizdelis „Atbudusioji Lietuva“, kurį suvaidino broliai Sakočiai, Alb. Šaporaitis ir p-lė Lenkaitė. Kai kurių žiurovų akyse buvo matomos ašaros, kai vaidintojai priminė Lietuvos varingą praeitį, jos kovas del laisvės, jos laimėjimus ir pagrobta Vilnių. Kai vaizdelis buvo baigiamas Tautos Himnu, tai visa publika sustojusi: kartu su artistais išvien sugėdojo.

Vakarėje dalyvavo gerb. kleb. kun. G. K. Miliauskas, „Garso“ red. M. Zujus, svečias iš Lietuvos red. V. Uždavins ir kiti.

V. Uždavins savo atsilankymo proga padarė čia platų pranešimą Lietuvos ir Vilniaus reikalais, jis kalbėjo čia per valandą laiko, ragindamas jaunimą nepamiršti Lietuvos ir Vilniaus reikalų, kviesdamas aplankyti Lietuvą, primindamas sunkumus, kuriuos tenka pakelti Vilniaus krašto lietuviams. Susirinkusieji po šios kalbos žadėjo uoliau remti Vilniaus reikalus.

Reikia paminėti, kad Norkų šeimyna dieną prieš įvykusią puotą, išsklausė Šv. Mišias (kuriąs buvo užprašė) ir ėjo kartu prie Dievo stalo. Rep.

Redakcijos Atsakymai

Vl. Vilčinskui, Kaune. Musų bendradarbio Arėjo Vitkausko nurodymu, siunčiame, su šiuo numeriu pradendant, „Amerikos Lietuvis“ kaip musų bendradarbiui, tikėdamiesi raštų.

Bremen-Europa

7 DIENOS Į LIETUVĄ

Greitai traukiniai prie pat laivų BREMEN ir EUROPA
Bremerhavenė užtikrina patogią kelionę į Kauną.

Arba keliaukite populiariais ekspresiniais laivais:

COLUMBUS

HANSA ~ DEUTSCHLAND
HAMBURG ~ NEW YORK

Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Bremeno ar Hamburgo.

Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba

HAMBURG - AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

252 Boylston St., Boston, Mass.

V. M. ČEKANAUSKAS PO DVIDEŠIMT DVEJŲ METŲ

Pasaulinio Lietuvių Kongreso Atidarymas Iškilmingas. Upas Visų Pakilęs, Salė Kupina Spektatorių. Kalba Prezidentas

Sekmadienio ryte pakilau ir skubinausi į Viso Pasaulio Lietuvių Kongreso pirmąją sesiją. Tai buvo 11 d. rugp., gražus saulėtats rytas. Manau sau išėjęs į Laisvės aleją rasiu nepaprastą upą Kauniečių tarpe. Maniau, kad rasiu visą Kauną pasipuosusių tautinėmis vėliavomis, kad matytų ir kitų šalių vėliavas greta lietuviškos trispalvės plevėsuojančias ir atstovaujančias už sienio lietuvius. Bet dėja, Kaunas nebuvo pasipuosęs vėliavomis, tikrai prieš Lietuvos viešbučio (Metropol) durų buvo lietuviška ir amerikoniška vėliava ir dar prie kelių lietuviškų krautuvų durų; žodžiu, neradau to ko tikėjaisi.

Nejaugi kauniečių tautinis sentimentas taip užkietėjęs, kad šiame momente jis nematė reikalo parodyti savo tautinį sąjaušmą ir patriotizmą? Tikrai, aš stebėjaisi. Esu matęs kitose sostinėse, Paryžiuje, Berlyne, Varšuvoje ir Rygoje visai kitokį vaizdą. Tenai be jokių nepaprastų įvykių tautinės vėliavos visur plevėsuoja, ypač Berlyne ir Varšuvoje, užsienietis patekęs, mato vokiečių ir lenkų tautinio gėlavos sąjaušmo demonstravimą vėliavomis išpuosėje sostinėje, bet Kaune prasidedant pasauliniam lietuvių kongresui panašių dekoracijų aš nemačiau. Lietuva tautiniu atžvilgiu — pamaniau aš, — dar tebėra silpna, jos piliečiai dar tebėra tautiškai neįsisamonėję, menki patrijotai. Pas mus Amerikoje paprastos šventės išvakarėse visi miestai pasipuošia tautinėmis vėliavomis, o Amerika labiau kosmopolitiškesnė negu Lietuva, bet joje amerikoniškas tautinis jausmingumas šimtą kartų aukščiau stovi. Ne tik aš įgijau labai praštą įspūdį, bet šitokį blogą įspūdį gavo ir kiti amerikiečiai lietuviai.

Po pusryčių einu linkui įgulos bažnyčios su tikslu pamatyti Lietuvos kariuomenę susirinkusių šv. mišių išklausti. Aš žingeidavau pamatyti kariuomenės nuotaiką bažnyčioje, taipgi, bažnyčios vidų, nes buvau girdėjęs, kad įgulos bažnyčia graži ir didelė.

Radau pilną bažnyčią kareivėlių, stovėjo visi jie laike mišių tarsi į grindis įprakti, nejudėdami, nesišvalgydami. A, tai disciplina, ir bažnyčioje jiems privaloma? Gražų įspūdį mačiau, kareivių plaukai vasaros laiku nukirpti žemai, atrodo tarsi jų galvos plikos, baltuoja kaip kopustai! Civilių žmonių mažai, tik užsieniečiai spektatoriai ir vienas kitas iš vietinių į kampus susigrūdę, o visa bažnyčia kareiviais pripildyta. Tai buvo pestininkų pulko kariai.

Pasižvalges pusva'andį, išėjau ir einu atgal Laisvės Alėjos linkui ir staiga susitinku su senu pažįstamu amerikiečiu, gyvenusiu Worcesterį p. Jurgiu Aleksa. Prisartinęs prie jo sakau: sveikas ponas Jurgi! Bet Jurgis mažes nepažino, tačiau atydziai žiūrėjo į mane ir galvoje minutėlę kol jis atsiminė. Ar gi tai tu čia mielas Vladi? Jis griebe mano dešinį ir širdingai tvirtai spaudė.

Taip, bus jau apie 10 metų kaip mudu matėmės, bet aš Tave, Jurgi, pažinau kaip tik pamaciau.

Jurgis nėjo į bažnyčią, mudu grįžom besikalbėdami. Na, sakyk, kaip gyvuoji p. Aleksai, jau Amerikon grįžti turbūt nemamai?

Ne, Vladi, Amerikon senai jau atsižadėjau, Lietuvoje geriau gyventi, savas kraštas tai šimtą kartų malonesnis. Atsisakiau ir Amerikos pilietybės, tapau Lietuvos piliečiu, — aiškino p. Aleksa.

Ponas Aleksa supažindino mane su kitais amerikiečiais, Kaune apsigyvenusiais ir su vietiniais kauniečiais, pasikalbėjau su jais ir įgijau įspūdį, kad nei vienas iš jų Amerikon grįžti nežada. Kaip kurie amerikiečiai lietuviai neblogai gyvena, turi pramonę, namus ir kitokias nuosavybes, žodžiu, gyvenimu patenkinti Lietuvoje.

Kongreso Pradžia

Pirmoji kongreso sesija turėjo prasidėti lygiai 1-mą val. po pietų, bet prasidėjo 2-rą valandą. Prie valstybės teatro salės sodelely buvo didelė minia žmonių, visi jie norėjo patekti į salę, pamatyti kongrese dalyvaujančius užsienio lietuvius, girdėti kalbas, matyti visa kongreso darbų eigą, bet pateko į salę tik tai tie, kurie turėjo leidimus, kurie užsiėmėję didelę kainą už įžangą. Tatai didelė minia žmonių stovėjo lauke ir klausėsi transliuojamų balsiniu operatu kalbų.

Nuotaika salėj buvo gera, visų upas pakilęs. Kongreso atstovai užėmė jiems skirtas vietas, galerijas pripildė spektatoriai; žodžiu, salė ligi lubų buvo prisipildžius žmonėmis. Prezidiumui įrengta ant astrados vietą — gražiai apdekoruota vėliavomis. Transliavimui per radio iš Kongreso kalbų ir sveikinimų buvo pastatytas mikrofonas; žodžiu, prisirengta praktiškai perduoti iš Kongreso žinias visai Lietuvai ir jos kaimyniškiems kraštams.

Bet dėja, mažai radio imtuvų turi Lietuva. Retas kuris ukininkas turi radio, bet miestuose, bažnytkiemiuose, Šaulių kaime knygyne randasi radio imtuvai, manau sau, dabar renkasi lietuviai visoje Lietuvoje prie radio imtuvų, norėdami patirti kas dedasi Kaune pasauliniam lietuvių kongrese. Žodžiu, visi laukėm priburančio Respublikos Prezidento pasveikint kongresą, žingeidavom išgirsti jo kalbą.

Pagaliau suskambėjo "Lietuva tėvynė mūsų" tautos himnas, stovėjo ir Respublikos Prezidentas p. A. Smetona ant estrados kartu su Ministeriu J. Tubeliu ir vidaus reikalų ministru Pulk. Rusteika. Tautos himną palydėjo gražiai orkestro akordai. Kongreso Pirmininkas p. Rapolas Skipitis perstato Respublikos Prezidentą kalbėti, sveikinti. Pasigirdo Prezidiumui ovacijos: Valio! Valio! gausus rankomis plojimas.

Prezidentas Smetona pasakė turiningą, įdomią ir toli siekiančią kalbą. Sveikino jis pasaulio

lietuvius, linkėjo jiems gerų pasekmių. Jo kalba buvo labai įspudinga. Po to kalbėjo p. Skipitis, Kongreso Pirmininkas. Jo kalba buvo trumpa, kongreso tvarkos atžvilgiu pasakyta.

Prieš paskirtų į Prezidiumą kandidatų rinkimus, buvo 5 minučių pertrauka. Visgi rinkimų formalumas atlikta, tik dėja, kandidatai jau buvo iškalno paskirti, bet tam niekas nesprišino. Po rinkimų prezidiumo, prasidėjo vėl kalbos, — sveikinimai kongreso žymiųjų žmonių, vadų partijų ir įvairių organizacijų. Pirmiausia kalbėjo Ministerių Pirm. p. J. Tubelis, jo kalba buvo trumpa, bet rimta, nuoširdi ir reikšminga, po p. Tubelio kalbos kalbėjo Pulk. Merkys, Kauno Burmistras sveikino miesto, Lietuvos sostinės vardu, toliau kalbėjo p. Aleksandras Stulginskis, buvęs Lietuvos Prezidentas, jo kalba buvo taipgi trumpa, nuoširdžiai pasakyta, tačiau mažiau entuziazmo ir ovacijų sukėlė negu po jo kalbėjusio Dr. K. Grinius, buvusio Lietuvos Prezidento, kurio kalba buvo bene trumpiausia, bet labai įspudinga, kurią atstovai ir spektatoriai palydėjo su ovacijomis ir karštu aplodismentu.

Žodžiu, pirmieji įspūdžiai iš sveikinimų kongresą buvo entuziastiški, tačiau sveikintojų skaičius didėjo, kalbomis pradėjo nuobodauti, nes veik visi sveikintojai kalbėjo lygiai tokia pat tema, kiekvienas linkėjo kongresui ir užsienio lietuviams sėkmingai pradėti darbą užbaigti, ir ši bei tą gero del Lietuvos padaryti.

M. Sleževičiaus Kalba

Pagaliau tribunoje pasirodė p. Mykolas Sleževičius, kelėtą kartų buvęs Lietuvos Ministerių Pirmininku, labai įponuojantis žmogus. Vėl užviešpatavo tyla salėj, suskambėjo p. Sleževičiaus oratoriškas kalbos tonas. Mykolas Sleževičius turi gerą balsą, jis Lietuvoje garsus oratorius, taip kaip pas mus p. Fortunatas J. Bagočius, tik dėja, p. Sleževičius kalbėdamas nemostelėja tiek su r a n k o m i s kiek musų Bagočius, taipgi, jis kalba rimčiau negu musiškis "auksaburnis".

Manau sau: dabar bus proga išgirsti p. Sleževičiaus balsą ir jo dramatiškumą pamatysiu. Aš tikėjaisi, kad p. Sleževičius kalbės ne taip kaip kiti kalbėjo, kad į šilką nevynios savo žodžių, kaip tai darė kiti sveikintojai. Taip ir buvo. Gerb. p. Mykolas Sleževičius pasakė kritišką kalbą, sveikindamas susižavavusius užsienio lietuvius, jis bandė savo kalboje nupiešti Lietuvos valstybės ir jos piliečių gyvenimo vaizdą, bet dėja, p. M. Sleževičiui nevisai pavyko puikiai atvaizduoti Lietuvą ir išaiškinti jos dabartinę sunkų ekonominį stovį bei slėgiančią piliečių politišką padėtį; žodžiu, jam nepasisekė tą vaizdą nupiešti taip kaip jis norėjo, priežastis to, buvo jo perdidelis įsikarščiavimas, pačioje jo kalbos svarbiausioje dalyje, kur jis parodė visus savo dramatiškus gabumus. Staiga per įsikarščiavimą ir gal neatsargumą, jis pasakė kelėtą pareiškimų, kurie nuneigė gerasias puses jo kalbos, per daug buvo kritiški ir partypiškai nusiteikę, o mažiau valstybingai, todėl jo kalba sudarė visai kitokį įspūdį negu aš tikėjaisi ir delto jis negavo tiek aplodismentų kiek gerb. Dr. K. Grinius. Kaip vietiniai, taip užsienio lietuviai išžiūrėjo p. Sleževičiaus kalboje perdidelį partypišką griežtumą, rado jo kalboje p. Sleževičių mažiau valstybingai nusiteikusiam negu tikėjosi; šie faktai įtikino visus, kad Dr. Grinius kur kas sąmoningiau nusiteikęs negu p. Sleževičius kaip partijos žmogus.

Sekančią dieną skaitydamas "Liet. žiniuose" p. Sleževičiaus kalbą aš mačiau padarytas paties redaktoriaus pataisais, vietomis papildyta jo kalba, ir vietomis sumazinta, pakeistus jo pareiškimus, gal but delto, kad skaitytojai gautų geresnį įspūdį. Tas faktas mane kiek stebino.

Po p. Sleževičiaus kalbos, kalbėjo Dr. Bistras, krikščionių-demokratijos partijos vadas ir

vyriausias "Ryto" dienraščio redaktorius; jo kalba taipgi buvo grynai partiniais motyvais paremta, bet mažiau dramatiška už p. M. Sleževičiaus, jo balsas nepalyginamai menkesnis už p. Sleževičius ir kitų kalbėtojų.

Kalba Purėnienė; Kyla Didelis Triukšmas

Pagaliau tribunoje pasirodė garsioji ponja Purėnienė, socialdemokratų partijos varde, ji sveikino kongresą, bet dėja, jos tas pasveikinimas buvo gryniausiu ir, mano nuomone, vienu iš prasčiausių (taktikos atžvilgiu) kalbų.

Aš labai apsvyčiau gerb. p. Purėnienės kalbą. Aš žinau, kad ji yra žymi advokatė, inteligentiška moteris, aš esu skaitęs jos kalbas laikraščiuose, atsimeinu jos vaidintą rolę paskutiniame Seime, todėl tikėjaisi, kad p. Purėnienė kongresą sveikindama pasakys įdomią kalbą ir labai kritiškai, bet tikrai jos kalba buvo nuslydus nuo takto.

Jos kalba sukėlė didžiausią "aliarmą", neužsiganėdinimą kongreso atstovų ir spektatorių tarpe, nes ji kalbėjo partijos atžvilgiu, netakingai; žodžiu, reklamavo social-demokratų partiją ir visus kitus žmones, bei jų politiškas partijas, tuo labiau dabartinę valdančią tautininkų partiją bandė sumaišyti su purvynu! Del jos tokios netakingos kalbos kilo triukšmas, iš visų salės pusių pasigirdo balsai: Sustok kalbėti! Meluojai! Ta bobelė sukvaliojo! ir t. t. Pasigirdo ir kojomis tryptimas; žodžiu, Purėnienės kalbos nebuvo galima girdėti, — ji šaukė kiek tik galėdama, kalbėjo pakeltu balsu, bet jos balsas dingo kilusiam triukšme ir šukavime kitų žmonių, ypatingai spektatorių galerijose, kurie reikalavo, kad Purėnienė būtų sustabdyta, kad iš salės būtų pašalinta, ir t. t. Radiofonas transliacijos tikslu pastatytas tapo uždarytas. Bet p. Purėnienė nieko nepaisydama tebeubumbėjo kol ji išskaitė visą savo sieksninį "spyčių"! "Labai blogą įspūdį mes gavome nuo tų Lietuvos partizanų vadų, nes jie matyti stato savo partiją aukščiau už valstybę ir tautą, o savo netakingumu aiškiai pasirodė, kad jie neverti būti valstybės valdovais ir tautos vadais. Užsienio lietuviai piktinosi įvykiu skandalu, kurį sukėlė p. Purėnienė savo "sveikinimų" kalba.

Nurimo Publika

Pagaliau tribunoje pasirodė atsargos karys, Pulk. Gužas, kuris sveikino kongresą laisvorių Lietuvą gynusių karių vardu; jo kalba buvo patriotinga ir pilnoje prasmėje lietuviška, laike jo kalbos atvėso visi patrijotai, susvėlnėjo jų jausmai, suminkštėjo jų širdys. Amerikos karių vardu kalbėjo ir sveikino kongresą karininkas p. Purvis, seniau gyvenęs Amerikoje, po jo kalbos gražiai sveikino ir gerą kalbą pasakė Vytautu Didžiojo Universiteto pro-rektorius, prof. Juodelė, jis pabrėžė, kad Amerikos lietuviai suvaidino svarbią rolę kovose už Lietuvos nepriklausomybę; jis įvertindamas Amerikos lietuvių suteiktą Lietuvai pagalbą, pagyrė amerikiečius lietuvius.

Vėliau Lietuvos Šaulių S-gos vardu sekė sveikinimas, kitų didžiųjų organizacijų vadų ir Vilniui Vaduoti S-gos vardu kalbėjo ir sveikino Dr. Juška. Kitų kalbos sekė: Lietuvos studentų s-gos, žurnalistų s-gos vardu kalbėjo buvęs Liaudininkų partijos žymus žmogus p. P. Dailydė, jo kalba buvo labai rimta. Vilniaus krašto lietuvių vardu sveikino Prof. Žemaitis; Lietuvos skautų vardu sveikino p. Povilanskis; Jaunimo s-gos vardu, p. Paleckis; Dr. K. Pakštas, Ateitininkų vardu; pagaliau pasirodė tribunoje seniausias aktualus Lietuvos karuomenėje tebetarnaujans, žymus patrijotas, senelis Gen. Bulota. Nagi, Jo kalba buvo įspudinga tuomi, kad jis kalbėjo kaimietiškiškai, grynai lietuviškai. Bet senelis jau mažos sveikatos, jo balsas silpnas, nevisiems buvo girdėtas, tačiau laike jo kalbos viešpatavo absoliutiška tyla salėje, tarsi, kad

KUR GALITE PASITIKET Lainer's VALYTOJAI 73 GREEN ST. DAŽYTOJAI * MOTERŲ ar VYRŲ KOSTIUMAI * Šilkiniai ar Vilnoniai * SUKNIOS GRAŽIAI IŠVALOMOS ATYDŽIAI IŠPROSINAMOS KUR REIKIA PATAISOMOS SAGUTĖS IŠIUVAMOS TEL DIAL 5-5281 AUKŠTOS RUŠIES DARBAS — IMAM ATSAKOMYBĘ

Pamatinė Sprenzina \$1.00 Laikrodėlių Išvalymas \$1.00 14 Karatų Auksiniai Geltono ar Balto Sutuoktvių žiedai \$3.95 ir virš Deimonto žiedai tikrai \$10.00 Brangenybių Taisymas už Pigiausias Kainas Mieste VISI DARBAI GVARANTUOTI METAMS Mes mokam pinigus už seną auksą Esam šioje vietoje per 20 metų REGAL JEWELRY CO. J. OLIAN, Savininkas 166 Front Street Worcester, Mass.

PRANEŠIMAS THE UNITED PANTS COMPANY 116 GREEN GATVĖS WORCESTER, MASS SIOMIS DIENOMIS PARDUODA Sunkius Darbo Drabužius (DUBELTAVŲ KELIŲ) Kojinės, 15 centų vertės Baltos ir Tamsios spalvos Kelnės Žaliai geltonos spalvos Kelnės Darbiniai Marškiniai (sunkūs) Kaklaraišiai (35 centų vertės) DIDELIS NUPIGINIMAS VYRŲ KELNŲ NUO \$1. virš Kodėl Mokėt Daugiau? Visi Pataisymai Nemokamai

kiekvienas klausytojas norėjo pasakytose prie surengtų arbatėlių; tuli vadai politinių partijų negeriau pasirodė ir Kongresą, savo kalbomis nesužavėjo klausytojus iš tolimųjų kraštų atvykusius ir patyrusius svetur kitų tautų vadų taktiką ir politiką. Šiuo atžvilgiu, Lietuvos politinių partijų vadai toli gražu nėra tiek taktingi kaip musų vadai Amerikoje.

Aš klausydamas ponios Purėnienės kalbos, prisiminiau anuos trukšmingus laikus, Lietuvos Seime nuolatinis riksmas ir skandalus. Jeigu p. Purėnienė galėjo partinės fanatikės, nelovingos aktorės rolę lošti pasauliniam lietuvių kongrese, tai aišku, kad ji tokia lošėja buna kitur kur tik jai buna proga pasirodyti su jos "giliu" intelektualu ir su jos social-demokratiškos partijos idealu. Bet aš vis tiek pasitenkinęs, kad nors vieną vadą radau iš pažangiųjų Lietuvos politiškių valstybingai nusiteikusių partijų, butent gerb. Dr. K. Grinius, kuris yra populiarius, mylimas žmogus visoj Lietuvoj, kuriam tie patys Lietuvos kariai ovacijas kelia, aplodismentais palydi jo kalbą, kurie 1926 m. reikalavo nuo jo rezignacijos iš Prezidenturos. Šis faktas mane džiugina, tačiau negaliu pasakyti tiek teigiamai apie p. Sleževičių, šis Liaudininkų vadas toli gražu nepasirodė tiek rimtas kiek Dr. Grinius.

Mano Įspūdžiai Vadų Atžvilgiu Buvo Blogi

Visu laiku budamas Lietuvoje, kiekvienoje progroje aš studijavau Lietuvos žymius žmones, jų būdą ir atydziai klausiausi jų kalbų ir pagal jų padarytus pareiškimus, pasakė labai patrijotingą kalbą, kuri nuskambėjo per visą Lietuvą, nes jo tuli pareiškimai buvo žymiais dideliais antgalvais Lietuvos dienraščiu. Taip buvo baigta pirmoji Kongreso sesija, kuri kaip kam paliko gerų įspūdžių, o kaip kam labai blogų.

pasakytose prie surengtų arbatėlių; tuli vadai politinių partijų negeriau pasirodė ir Kongresą, savo kalbomis nesužavėjo klausytojus iš tolimųjų kraštų atvykusius ir patyrusius svetur kitų tautų vadų taktiką ir politiką. Šiuo atžvilgiu, Lietuvos politinių partijų vadai toli gražu nėra tiek taktingi kaip musų vadai Amerikoje.

Aš klausydamas ponios Purėnienės kalbos, prisiminiau anuos trukšmingus laikus, Lietuvos Seime nuolatinis riksmas ir skandalus. Jeigu p. Purėnienė galėjo partinės fanatikės, nelovingos aktorės rolę lošti pasauliniam lietuvių kongrese, tai aišku, kad ji tokia lošėja buna kitur kur tik jai buna proga pasirodyti su jos "giliu" intelektualu ir su jos social-demokratiškos partijos idealu. Bet aš vis tiek pasitenkinęs, kad nors vieną vadą radau iš pažangiųjų Lietuvos politiškių valstybingai nusiteikusių partijų, butent gerb. Dr. K. Grinius, kuris yra populiarius, mylimas žmogus visoj Lietuvoj, kuriam tie patys Lietuvos kariai ovacijas kelia, aplodismentais palydi jo kalbą, kurie 1926 m. reikalavo nuo jo rezignacijos iš Prezidenturos. Šis faktas mane džiugina, tačiau negaliu pasakyti tiek teigiamai apie p. Sleževičių, šis Liaudininkų vadas toli gražu nepasirodė tiek rimtas kiek Dr. Grinius.

DIDYSIS LIETUVISKAS SAPNININKAS Didysis Lietuviškas Sapnininkas yra papuoštas šimtais paveikslų. Savyje talpina 160 didelio formato puslapių, kuriuose aiškiai išguldō ir atspėja kiekvieną nors ir nepaprastaišią sapną. Prie Sapnininko emna dar ir kiti Laimės Spėjimo Aprašymai. Sapnininko kaina 75c. Užsisakant daugiau egzempliorų duodame nuošimti. Pinigus išsųskite Money Order arba doleriais. Amerikos Lietuvis 14 Vernon Street — Worcester

VIENINTĖLĖ WORCESTERIO LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ IR PINIGŲ SIUNTIMO AGENTŪRĀ PARANKIAUSIAS KELIAS LIETUVA Parduodam Laivakortes keliaujančiams į Lietuvą ir atgal. Pagelbėsim ligaut Pasus, Vizas, Sugrįžimo Leidimus, Afidelvitus ir įvairius kitus dokumentus. Siunčiam pinigus Lietuvos Doleriais arba Litais. Visus viršminėtus reikalus atliks Jums Juzė Leonaitė, viena iš prityrusių lietuvių, kuri pati neseniai važinėjo Europoje ir žino visas kelionės smulkmenas. Galit užtvirtint svarbius dokumentus Notary Public antspaudu. Kam sit pas svetimtaučius, ar pe stubas landyt pas bile kokį agentą, kuo met jus galit kreiptis į tikrą, autorizuotą agentūrą — pas saviškius, kur gau sit daug geresnį patarnavimą ir savo prigimtoje kalboje. Tel. 5-1094 Amerikos Lietuvis Knygynas 14 Vernon Street Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. \$1.50 In Foreign Countries 2.00
One half year 1.00 Single Copies 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$1.50 Užsienio—Lietuvai 2.00
Pusei metų 1.00 Atskiras numeris 5 centai
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

KĄ LIETUVA GALETŲ DUOTI VILNIAUS KRAŠTUI

Niekas nežino, kada ir kokiomis aplinkybėmis nepriklausomaj Lietuvai teks grįžti ir pradėti šeiminkauti šiandien lenkų okupuotame Vilniaus krašte. Tačiau reikės sutvarkyti Vilniaus kr. gyvenimą lietuviškais pagrindais, o taipgi reikės perkelti Lietuvos sostinę į Vilnių. Reikės atstatyti kai kuriuos miestus ir kaimus ir praveisti kitus svarbius pertvarkymus.

Reikia manyti, kad statybą Vilniuje lietuviams nereikės pertvarkyti. Vilnius dabar yra du kartu didesnis miestas už Kauną. Jis turi pakankamai valdiškų ir privatinų namų, kurie pilnai galės tenkinti naujo gyvenimo reikalavimus. Tik kiek vėliau, kai prasidės gyvensnis susisiekimas per Vilnių su Sovietų Rusija ir kitais kraštais, kai labiau išsiplės prekyba, tada galimas daktas, kad turės labiau atgyti ir Vilniaus statyba.

Vilniaus kr. neatidedant lietuviams turėtų praveisti žemės reformą. Ten laisvos žemės yra gana daug. Jos užtektų vietiniams mažažemiams ir miestų biednuomenėi. Aišku, kad žemės reforma Vilniaus krašto yra būtina ir neatidėliotina, jos laukia ne tik Vilniaus krašto lietuviai, bet ir naujai lenkų apgyvendinti kolonistai.

Lietuva į Vilnių neina tam, kad ten galėtų lopinti bet kurį gyventojų luomą ar tautybę. Juk Vilniaus krašte yra gana margas gyventojų rinkinys. Visi vilniečiai Lietuvai turi būti lygūs. Tai įrodė neseniai buvęs Vilniaus krašto badaujančių šelpimas. Tada neprik. Lietuva aukojo ir šelpė visus Vilniaus krašto gyventojus, neskirdama tautybės ir jų padėties. žinoma, lietuviai turės skirti gyventojų tautiškamą nuo jų valstybiškumo. Lietuviai su dabar okupuotaisiais savo broliais beabejo daugiausiai bendraus, jiems padės, kvies juos talkon prie bendrų visos Lietuvos reikalų. Vilniaus lietuviai bus lygūs visos Lietuvos šeiminkai.

Atgavus Vilniaus kraštą, atsinaujintų senieji ukiški ryšiai, prekybos keliai ir pažintys ir visas gyvenimas sugrįžtų į normales vėžes, kuriuos padėtų Vilniaus kraštui augti ir kilti. Vilniaus fabrikai pradėtų labiau sukti sa-

vo mašinas, atgytų medžio, popierio, odos, linų, grūdų, mėsos, stiklo ir molio pramonės šakos, sustiprėtų kaimo ir miestelio ukiškasis pajėgumas, gautų darbo didelį skaičius darbininkų, amatininkų, ir inteligentų, kurių nemažas skaičius šiandien turi likti be darbo, nes okupacinė valdžia lietuviams jo visiškai neduoda.

Pagrindinis krašto priskelimas, pamirštų ar baigiamų pamiršti lietuviškų gijų atgijimą, neabejotinai sužadintų ne tik lietuvių pajėgas iš visų pusių, į Vilniaus kraštą sprausčiusi gabiausi žmonės, pinigai, knygos, laikraščiai ir prekės. Tada šis kraštas pasidarytų didžiulių lenktynių ir grumtynių plotu. Į Vilniaus kraštą ir dabartinės neprik. Lietuvos gyventojai turės daug ką nuvežti ir parduoti. Juk Vilnius yra tikrai brangiausias lietuvių tautos turtas.

Bet jeigu su medžiaginės kultūros reikalavimais lietuviams ir netrukus apsidirbtų, tai dar liktų vienas didelis žygis: vietos žmonių simpatijų pastovus užkariavimas. Teisybė, sakoma, jog artimiausias kelias į žmonių širdis eina per jų pilvą. Jei lietuvių valdžia sugebės patenkinti vilniečių kuno reikalavimus, tai ir jų dvasia bus pusiau lietuvių pusėn palenkta. Vis dėl to negalima pamiršti, kad ligi šiol lenkų valdininkai, ypač mokytojai ne visai dovanai savo duoną valgė. Daugelyje vietų jie jau sugebėjo įskiepyti, kad lietuvis tai chamas, pagonas; lenkų ēdikas, lenkuojančių priešas, bolševikas, vokietis, žodžiu, kažin koks kipšas. Tačiau visą šitą melo provokaciją lietuviams reikės atremti ir savo darbais patraukti visus to krašto gyventojus lietuvių pusėn.

Žinoma, visa kas čia suminėta, tai nėra jokia svajonė. Neabejotina, kad tikrovė bus daugiau sultingesnė pilnesnė ir dailesnė. Gal tada ir iškilis naujų reikalavimų. Bet dabar, kai visos Lietuvos tautos pajėgos nukreiptos savo žemėms atgauti, negalima nusistatyti, ką Lietuva turės daryti, atkadavusi Vilniaus kraštą. Tokios programos nustatymas, beabejo, tiek nepriklausomos Lietuvos, tiek Vilniaus krašto lietuviams turi gana svarbios reikšmės.

MIRUSIŲ PAMINĖJIMO DIENA

30 GEGUŽĖS

Jei syki gimei turėsi ir mirti — dulke esi į dulkę pavirsi. Jau taip mums gamtos nulemta. Tačiau pasaulinę istoriją sudaro gyvieji, ir ta istorija be galo įvairi: sykiams ji buna džiaugsmingai didinga, sykiams tragiškai žiauri ir garbinga. Vienos tautos kovoja už laisvę, nepriklausomybę, kitos už tos nepriklausomybės pavergimą — galvatrukčiais lenktyniuoja vienos kitas, bet dažniausiai grobuoniškais tikslais.

Viena iš visų tragiškiausių žmonijos nelaimių paimsim dvidešimto šimtmečio Pasaulinį karą, kuriame dešėtkai milijonų buvo išžudyta ir sužalota mūsų giminės — sesuo neteko brolio, motina neteko sunaus, kuris dingo granatų pavėsy ar buvo sudraskytas ir su žemėmis sumaišytas. Tai tokius mes šiandien bandom prisimint, juos pagerbt, jų karstus gailėsčio gėlėmis papuošt.

Tačiau vien gailėsčiais ir prisiminimais jau šiandien nebegalim patenkint, jau turim ieškot kitokių išėjimų, kitokios draugijinės santvarkos, kuri pašalintų pasaulines žmonių skerdynes, o su pašalinimu žmonių skerdių, mes tikrai įsigysim žmoniškumo vardą ir tapsime taikingos civilizacijos ramstimis.

Bet dėja, kad ta taikingoji nuotaka šiandien glūdi dominuojančių pasaulio valstybių viršūnėse ir nuo jų priklauso tas taikingumas ar karingiškumas. Tegu jos demobilizuoja savo skaitlingas kariuomenes, tegu sunaikina žmonių skerdinčius įrankius, tegu duoda pavergtoms tautoms laisvą apsiprendimą ir bendrą sienų nustatymą, tuomet tikrai išvysime pasaulinę taiką ir tuomet baigsis gailėstingos motinų ašaros del kare žuvusių jųjų sunų.

KAS ĮVYKS CLEVELANDE BIRŽELIO MĖNESĮ?

KODEL VISIEMS LIETUVIAMS BUS SVARBU ATSLANKYTI CLEVELANDE

Cleveland, Ohio, šią vasarą bus didelis Amerikos Lietuvių suplaukimo centras.

Birželio 19-tą dieną pradedant, Clevelande bus įvairių konferencijų ir seimų. Štai jie:

Sandaros Seimas, A.L.T. Sandaros Seimas, Tautinė Konferencija, Tėvynės Mylėtojų Draugijos Seimas, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Seimas, "Raudonojo fronto kongresas".

BET TAI NE VISKAS

Clevelande bus dar ir daugiau ko įdomaus. Plačios Amerikos Lietuviai gaus progą pamatyti nepaprastą dalyką — Lietuvių Kultūrinę Darželį, kuris bus išbaigtos Birželio mėnesį. Tame Darželyje jau stovi Dr. Jono Basanavičiaus paminklas ir baigiama įrengti Gedimino Stulpai. Tai vienatinis tos rusies paminklas Lietuvai už pačios Lietuvos ribų.

Toliau, seimų laiku Clevelande bus surengta Skulptoriaus Petro Rimšos Meno Paroda, kurią kitaip diduma Amerikos Lietuvių negalės matyti kaip tik atsilankę į Clevelandą.

Skuptorius P. Rimša neseniai atvažiavo iš Lietuvos ir pirmą savo parodą surengė Chicagoje.

Dar priedui to visko — paskutinėse seimų dienose atsidadys Didžiųjų Ežerų Paroda — ji rengiama sąryšyje su Clevelando miesto 100 metų sukaktuvėmis. Ji bus panaši į buvusią Chicagoj pasaulinę parodą.

Sąryšyje su Lietuvių seimais, bus surengta labai puikių programų Lietuvių salėje, kuriuos dalyvaus Amerikos Lietuvių įžymybės — dainos ir muzikos žvaigždės.

Tokių programų bus per visą savaitę laiko. Į vieną ar kitą jų galės atsilankyti iš artimų ir tolimesnių miestų svečiai lietuviai, vienai ar kitai dienai. Taigi tie kurie turit lengvus susisiekimo būdus ir gana laiko, rengkitės į Clevelandą — nevažiukit niekur kitur ir neišaiškukit savo pinigų, nes atsilankymas Clevelande bus atmintinas istorinis nuotikis.

Koresp.

Žiniai Besirengiančių į Clevelandą

Šią vasarą Clevelandą lankys daugybė Lietuvių iš visos šalies, kurie atvažiuos kaip svečiai ir delegatai į visus Clevelande atsibusiančius seimus ir konferencijas: Sandaros seimą, Tautinės Srovės Konferenciją, S.L.A. Seimą ir t.t.

Visi jau rupinasi apsisistojimo vietomis, kambariais.

Visiems jiems bus nurodyta kur apsisistoti, ar tai viešbučiuose, ar privatinuose lietuvių namuose.

Apie tai trumpu laiku Clevelando Komisija paskelbs S.L.A. organe "Tėvynėje", "Dirvoje", "Sandaroje", "Vienybėje" ir kituose. Tėmykit pranešimus.

Per Metus Sumažėjo 19.000 Bylų

Visuose Lietuvos teismuose 1935 metų sausio 2 dieną buvo 68.315 bylų. 1936 metais sausio 1 dieną tebuvo tik 49.378 bylų arba 18.937 bylomis mažiau. Pažymėtina, kad per 1935 metus labai sumažėjo kriminalinių bei baudžiamųjų bylų skaičius. Kadangi baudžiamųjų bylų turi neturtingasai luomas, tai bylų skaičiaus sumažėjimas aiškinamas tuo, kad paskutiniuoju laiku pakilo Lietuvos darbo žmonių kultūrinis lygis. Tsb.

Ar aš Tikiu į Amerikos Sistemą?

(Trečias straipsnis apie Naturą ir Pilietybę)

Prieš akis ateivio, kuris nutarė pasilikti Amerikoje ir kuris svarsto pilietybės dalyką, stovi kitas svarbus klausimas. Ir šitą klausimą yra sunku žodžiais perstatyti. Daugumoje atsitikimų naujai atvykęs ateivis atsako jį visai nesvarstydamas. Bet tai labai svarbus klausimas.

Jeigu ateivis nutaria pasilikti ant visados Suv. Valstijose, jis taip daro ne tik kad jis tiki, bet kad tai del jo gero taip daryti, ir todėl, kad jis jau nori čia pasilikti. Jis nekenčia daug dalykų, daug visokių skriaudų ir neteisybių, nes jų čia ir randasi kaip ir visose šalyse, bet abeja jam čia patinka — jis mėgsta Amerikos dvasią, jos laisvę, jos nepriklausomybę, jos lygybės priėjimą, jos pasiryžimą save valdyti ir įsteigti geresnį gyvenimą paprastam vyrui ir moteriai. Nepaisant įvairių trukumų jam Amerikos žmonės patinka ir jis nori būti vienas iš jų.

Tą mintį, arba ką nors panašaus, daugumas ateivių, kurie nutarė nuolatai apsigyventi Suv. Valstijose turi mintyje. Atsakydami klausimą; "ar aš ketinu ant visados apsigyventi Suv. Valstijose?" jie irgi atsakė klausimą "ar aš tikiu į Amerikos sistemą?"

Bet tai negana — apsvarstymas vieno klausimo, kuris atsako kita. Ateivis turi teisingai atsakyti "ar aš tikiu į amerikonišką dvasią ir amerikonišką sistemą?"

Jeigu jis negali pilnai, teisingai ir patvirtinančiai atsakyti šitą klausimą, tai jis turi teisės tapti Amerikos piliečiu. Tauta, priimdama naują narį į generalę draugystę, turi reikalauti, kad jis tikėtų į valdžios generalę sistemą, kurią įsteigė. Pav., ateivis gali tikėti, kad monarchija yra geriausia valdžia. Jis gali tikėti į vienos arba kitos rusies diktatorystę. Jeigu taip tiki, tai teisingai negali imti prisieka, kuri nuo Amerikos piliečio yra reikalaujama užlaikyti ir stoti už Suv. Valstijų Konstituciją. Jis gal tiki ir nuvertimą egzistuojančios valdžios formos Suv. Valstijose. Jeigu taip tiki, tai jis negali tapti Amerikos piliečiu. Priežastis aiški. Pagal amerikoniškos sistemos, tai čia žmonės yra valdžia. Urėdinkai Suv. Valstijose, ar tai vietos šerifas ar šalies prezidentas, yra žmonių rėnkami, ir atstovauja norą didžiumos žmonių. Jie klaidas irgi gali daryti, nes jie tankiai mainomi ir visuomet kritikuojami. Amerikos žmonės gali pamainyti jų valdžią kada jie nori. Jie gali pamainyti jų įstatymus, kad jie prisilaukytų prie dienos reikalavimų. Konstitucija aprupina kaip tvarkingai padaryti tokias permainas. Nei viena grupė nei asmenis neturi teisę kitaip tas permainas įvykdinti.

Žodžiu, patys žmonės yra Suv. Valstijų valdžia. Nuversti valdžią, reikėtų nuvertimą žmonių noro.

Kuomet ateivis priima amerikonišką sistemą, ir liekti Amerikos piliečiu, jis liekti dalimi Amerikos valdžios.

F.L.I.S.

KARAS!
20-to Amžiaus Karas ant žemės, Jurose ir Ore

Durtuvų grumtynės, nuodingi gazai, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos karo baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SCANLON'o parašytoje ir 1-ja pirmija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

"DIEVE, PASIGAILEK MUSŲ!"
(God, have mercy on us!)
400 pusl. Gražus, tvirti apdarai.
"Nedaugelis likusių knygų su gerais apdarais nupiginta ir parduodama po 1.00 (su persiuntimu)".
Pinigines perlaidas (money order) siųskit:

Amerikos Lietuvis
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šių skyrių tvarko ir prižiūri AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

SKAUSMO REIKSMĖ Rašo Dr. G. Bložis

Ir geriausiose aplinkybėse žmonės negalėtų ilgai gyventi, jei jie neturėtų visai tobulo nervų sistemos. Nežiūrint to, kuri kuno dalis yra sužalota ir nesveika, nervai apie tai praneša smegenų centrui. O tas pranešimas susiveda prie skausmo. Vadinasi, skausmas yra savo ruošies išpėjimas, jog su mūsų sistema kas nors yra negerai. Tokiu būdu skausmas išpėja mus, kad mums grumoja ligos pavojus. Jei mes į tą išpėjimą nekreipiame dėmesio, tai vėliau dėl to nevojimo turime nukentėti, — ir dažnai nukentėti labai skaudžiai.

Dantų gėlimas nėra tai koks vidurių skaudėjimas, kad jį būtų galima su pipirais ir šnapsu pašalinti. Čia reikia dantų gydytojo, kuris su atitinkamais vaistais ir įrankiais gali tą gėlimą pašalinti. Jei kas bando pats namie gydytis, tai, be abejo, daug žalos pasidaro.

Yra bent trijų rūšių danties skaudėjimų. Tiksliau sakant, tą skaudėjimą galima padalinti į tris laipsnius. Pirmo laipsnio skaudėjimas yra jaučiamas, kai dantis susiduria su šiluma, šalčiu, rugštimi bei saldumu. Skausmas yra lengvas ir greit praeina. Jis reiškia, kad kuris nors mūsų dantis truputį yra sugedęs, — jame yra atsiradusi nedidelė skylutė. Jei mes tuoj susigriebiame, tai ir mes patys ir mūsų kišenė mažai tenkenčia.

Antros rūšies skausmas pasireiškia irgi maždaug tokiu pat būdu, kaip ir pirmasis. Vadinasi, sugedęs dantis bijosi šilumos, šalčio, rugšties ir saldumo. Tačiau skausmas tęsiasi ilgiau ir jis yra įkyresnis. Dažnai dėl skausmo ir naktį tenka išbusti. Šiaip taip su namiais vaistais skausmą galima pašalinti. Jei žmogus turi pakankamai kantrybės, tai jis skausmą išgyvena, atseit, sulaukia to laiko, kada skausmas visai praeina. Tokiu atveju skausmo praėjimas reiškia tik vieną dalyką,

butent, kad danties gyvis miręs.

Kai skausmas aprimsta, tai žmogus mano, jog su jo dantimis jau viskas tvarkoje. Tačiau taip nėra. Netrukus negyvas nervas, arba danties gyvis, pradeda puti. O tai jau veda prie trečiojo danties skaudėjimo laipsnio. Ir kai dabar dantį pradeda skaudėti, tai žmogus nebegalį nė vietos sau rasti. Dažniausia skausmas pasireiškia nakties metu. O tai atsitinka štai kodėl: po antklodėmis žmogus paprastai sušyla. Šiluma veikia ir skaudantį dantį, — nervas smarkiau pradeda puti, kitaip sakant bakterijos smarkiau jį puola.

Tą įkyrų skausmą gali suvaldyti tik šaltis, — ledai arba l a b a i šaltas vanduo. Bet tai tik laikinė priemonė, nes vėliau danties skaudėjimas ir vėl pasireiškia.

Pasitaiko, kad žmogus jaučia skausmą visame žandė, o sugedusio danties negali surasti. Tokiu atveju negalima dantų kaltinti, dėl to skausmo yra atsakinga neuralgija.

O dėl neuralgijos kartais žmonės netenka ir visai gerų dantų. Žinoma, taip atsitinka dėl apsilėidimo; atsitinka dėl to, kad žmonės dažnai nekreipia dėmesio į išpėjimą.

Nuolat tenka girdėti patarimą, kad reikia nors kartą per metus aplankyti dantų gydytoją. Tai gal ir geras patarimas. Tačiau reikia turėti galvoje štai ką: žmogus gali ir du kartus per metus pas dantų gydytoją eiti, o vis dėlto turėti nesmagumų su dantimis. O tie nesmagumai atsiranda tada, kai žmogus neprižiūri tinkamai savo dantų, — nevalo jų šepetuku bent du kartus per dieną: ryto metą ir vakare. Bet ypač svarbu kiekvienam atsiminti tas faktas, kad danties skaudėjimas yra išpėjimas besiarthančios ligos. Tad pajutęs skausmą reikia kreiptis į dantų gydytoją. Tuo būdu dažnai sutaupysit dantis, išvengsite nemalonumų ir didelių išlaidų.

ANGLIKE MERGAITĖ PAVOJINGAME PARASUTO ŠOKYJE 21-ųjų metų jaunuolė, Josephine Nadina iš Derby, Anglijos, nori patapti jauniausia Britanijos parasutiste. Paveikslė matome vieną iš jos šokių bandymų priešais oro ministeriją, po šito pasisekimo ji dalyvaus skraidyme oro velniukščių trupe.

GLASGOW, ŠKOTIJA

SVEČIO KUN. A. LIPNICKO IŠ PRANCUZIJOS ŠKOTIJON APSILANKYMAS IR ŠEIMYNIŠKA VAKARIENĖ

Šimet netikėtai Škotiją aplankė labai retas svečias, — kun. A. Lipnickas iš Prancuzijos, kad praleisti Velykų atostogas, tarp Škotijos lietuvių. Jis jau 7-ni mėnesiai laiko, kai iš Lietuvos iškeliavęs, apsisistojęs Prancuzijoje, Lille mieste, Nord Departamente. Ten jis stoji į garsų ten esantį universitetą, studijuoti socialius mokslus. Gerb. kun. A. Lipnickas, Lietuvoje yra plačiai žinomas Lietuvos katalikiškojo jaunimo, kaip pavasarininkų, angelaičių ir kitų religinių draugijų ir organizacijų, kurios turi suvirš 300,000 savo narių organizatorius ir dvasios vadus. Tuo tikslu jis yra apvažinėjęs visas Lietuvos parapijas, laikęs jaunimui daugely vietų referatus, pasikaitas ir t.t. Liepos mėn. 15 d. 1933 m., jis apsilankė Jungtinės Amerikos valstybėse, kur dalyvavo visos Amerikos kontinento katalikų kongrese, kurių jis atvežęs įteikė visas Lietuvos katalikų šv. V. Jėzaus širdžiai Pasiukavimo Akta. Lankėsi taip pat Kanadoje, o Lietuvoje gyvendamas, yra aplankęs Vokietiją, Belgiją, Olandiją, o taipogi ir Lietuvos kaimynines šalis. Jau 7-ni mėnesiai kai išvykęs iš Lietuvos, gyvena Prancuzijoje. Kaip patis asmeniniai man, kaip laikraštiniui, pasipasačio, dar mažiausiai vienus metus turės testis mokslo studijas. Paskiau pagilins savo mokslą, grįžtėnyn ir ten rimtai dirbs pradėtąjį savo darbą. Pažymėtina, kad kun. A. Lipnickas yra gan linksmo charakterio, tvirtos valios, didelio pasiryžimo ir energijos žmogus, o prie to, ir labai didelis Lietuvos patriotas, — karštai savo tėvynę miļys tėvynainis.

Penktadienį, 17 d. balandžio, jo pagerbimui, Glasgow'io Blaivybės dr-jos savoje svetainėje, suruošė gražią socialę vakarienę, į kurią apart gerb. mūsų klebono kun. F. Gulauskos, daugybės Blaivybės dr-jos narių ir kitų, vietinių ir iš kitur atvykusių svečių, ir gerb. svetsų kun. A. Lipnickas, malonėjo atsilankyti. Pusiau 10 val. vakaro, didžiuliai mielių svetelių, kurių buvo nepaprastai daug, susirinkus ir savo vietosna prie baltai, tarsi sniegas, pataisyty, gyvomis gėlėmis papuošty ir apsieiai duosni vakarienes šeiminiškių įvairiais skanėsiams apdėty stalų susėdus, kun. F. Gulauskas pra-

dėjo bendrą vakarienę, trumpa malda, kurią susirinkusieji taipogi pasekė. Geroje nuotaikoje ir linksme upe visiems tebesant, valgio laikas greitai praslinko. Pirmieji pasivaišinę, daogelis pakilo nuo stalų užleisdami vietas kitiems, nes visi iškart nieku būdu nebegalėjo sutilpti.

Po valgio vyko pati linksmausioji vakaro programos dalis — dainos. Pirmiausia bendras Glasgow'io Blaivybės dr-jos korus, p-lės J. Darksaitės diriguojamas, itin gražiai ir harmoningai sudainavo: "Susirinkim į burelį", "Vėjužėlis smarkiai pučia" ir "Bernėli šokiš". Po bendro koro dainų, buvo bendras sekstetas (3 vyrų ir merginų): "Mačiau besileidžiant giružėj saulelę", (itin klasiškai sudainuota) p-lei F. Darksaitei partafijonui akompanuojant. Gi Radio gramafonu grojant plokštelę "Lietuva Tėvynė Musų", dainas užbaigė. Dainoms pasibaigus, prasidėjo kalbos:

Pirmiausia kalbėjo gerb. svečias, kun. A. Lipnickas. Savo kalbą pradėjo gan linksmu tonu, — veik juokdamasis; tačiau jį greitai surimtėjo ir virto rimta, turininga ir patriotine oracija. (Didelis rankų plojimas.) Bendrais bruožais, tiesia kryptimi ir šviesiomis spalvomis jis nusvietė Lietuvą, bendrą jos gyvenimo eigą, ribas, Lietuvos sienas, gyventojų skaitlių, tautybę, bendrą lietuvių kalbą, mokyklas, mokinių skaitlių, jų išlavimą, mokslo laipsnį, jų ir kitų lietuvių vertę kitataučių akyse ir daugybę kitų svarbių socialijų dalykų, kuriuos visus suminėti laikrašty nėra galimybių. Savo kalbą padalino į 3 skyrius: Pirmąjį pašventė Lietuvos, antrąjį jungtinių Amerikos valstybių, o trečiąjį Didž. Britanijos lietuviams. Kalbėdamas apie J. A. Valstybių lietuvius, labai išgyrė didelius jų nuveiktus darbus, kaip savo tėvynės, taip ir kultūrinėje srityje. Priėjęs prie Didž. Britanijos, ypač Škotijos lietuvių darbuotės, jis kategoringai pareiškė, kad pradžioje manęs, jog ten nieko geru nebėama. Bet savo akimis pamatęs, — suvisu permainė savo nuomonę, ir pavadino bendrą Didž. Britanijos lietuvių koloniją 3-ja Lietuva.

Pabaigęs mokslo studijas ir parvykęs Lietuvon, pasižadėjo Didž. Britanijos, o labiausiai Škotijos lietuvius, kuo plačiausia išreklamuoti. Jis atvirai pripažino, kad Didž. Britanijos, o ypač Škotijos lietuvių, savo tautinė ir kultūrinė darbuote, puikiai atstovauja Lietuvai Didž. Britanijos akyse. Karštai ragino visus tokiuos pat ir ateity pasilikti. Baigdamas kalbą, labai džiaugėsi taip dideliu Škotijos lietuvių pareikštu jam nuosirdumu. (Pabaigus kalbą, girdisi didžiausias publikos rankų plojimas!)

Antrasis iš eilės kalbėjo vietinis Škotijos lietuvių klebonas, gerb. kun. F. Gulauskas. Savo kalbą pradėjo iš žodžių šv. Pauliaus apaštalo laiško, apie meilę Dievo ir artimo. Palinkėjęs Škotijos lietuviams tvirtai laikyties meilės, vienybės ir padėkavojęs svečių už aplankymą Škotijos lietuvių — paraginę visus ir toliau ta linkme darbuoties, užbaigė savo kalbą. (Girdisi irgi rankų plojimas.) Dar pratarė padėkos žodį, Blaivybės dr-jos pirminkas p. S. Grakauskas, ir p. M. Lebedienė, nuo š. l. K. Mo-

VOKIETIS ATLETAS RENGIASI OLIMPIKAI

Hans Heinz Sieverta daro pratimus smaigo sviedime del netrukus įvykstančios Olimpikos Berlyne. Jis yra apkarunavotas čempionas su daug įvairių rungtynių laurais.

terų dr-jos. Pastaroji nuo š. l. K. Moterų dr-jos, svečiui įteikė mažą dovanėlę.

Tuo gražios socialės vakarienes programa ir užsibaigė. Vėliau prasidėjo kaip paprastai jaunimo šokiai, kurie prie smagios Radio gramafono muzikos, nusitęsė iki 2 valandai ryto.

Glasgow'io Blaivybės dr-jos valdyba, gerb. svečiui, mūsų klebonui, vakarienes šeiminiškėms, taipogi ir visiems kitiems prisidėjusiems, įvairiai patarnavusiems ir gerb. publikai taip skaitlingai ir socialę vakarienę atsilankiusiems, visiems nuosirdžiai dėkoja!

F. Butkevičius

Glasgow, Škotija

NEPAPRASTAS KLASIŠKOS MUZIKOS, DAINŲ IR MONOLOGŲ KONCERTAS GLASGOWE

Sekmadienį, 19 d. balandžio, 6 val. vakaro, š. l. K. Moterų dr-jos skyrius, savo ir gerb. p. Ed. Sarafino iniciatyva, Blaivybės dr-jos svetainėje, suruošė nepaprastai gražų muzikalų koncertą, su klasiška akordijonų muzika, juokingais monologais, dainomis ir t.t. Visą muzikalų koncerto dalį, su maža išimtimi, išpildė Sarafino iniciatyva pakviestieji jo draugai škotai akordijonistai (viso 9-ni asmenys), su savo vadu p. J. Kynock'u pryšaky. Gi kitas visas įvairias koncerto dalis, išpildė patys mūsų tautiečiai lietuviai.

Koncerto programos išpildymas vyko sekančiai:

- 1) Pirmiausia p-lės Juškevičiūtės išpildė "Varge, vargeli" ir "Toli, toli", solo daina; 2) P-lės Davidonytės smuika solo muzikos du numeriai; 3) "Grazus partafijonas" ir "Laiminga fotografija", brolių Lygmanų ir J. Dailydės, du juokingi monologai; 4) Škotų akordijonistų, — p. Ed. Sarafino draugų, akordijonų ir kitų instrumentų, 8-ni įvairios klasiškos muzikos dainų numeriai p. J. Kynock'ui diriguojant; 5) "Gera dviejų žydėlių krautuvė, ir sąžiningas joje patarnavimas", p. Ed. Sarafino ir p. J. Petkevičiaus, "juokingas dialogas"; 6) P. J. Kynock' (vieno asmens), 8-ni muzikos numeriai; 7) "Kelio rodytojas" ir "Žmonos uždraudimas per daug valgyti", brolių Zygmantų, du juokingi monologai; 8) "Mamyte mamyte", p-lės Bosytės solo daina; 9) Bendro Blaivybės dr-jos koro 4-rios dainos, ir Lietuvos Himnas, p-lei J. Darksaitės diriguojant. (Pabaiga).

Viso šis nepaprastas muzikalų koncertas susidėjo iš 12-kos atskirų dalių, kurias dar paskirsčius, būtų išję daugiau kaip dvigubai. Ir visos tos dalys, veik lygiai gerai buvo išpildytos! Škotai akordijonistai, sa-

vo akordijonų klasiška muzika tiek publikai patiko, kad pastaroji per kelis atvejus juos išnaujo groti iššaukė. Monologai, dainos ir kit., taip pat neblogiau buvo išpildyta. Publika, kurios buvo kimšte prisikimšusi pilnutėlė erdvi svetainė, koncerto programa likosi pilniausiai patenkinta. Vėliau škotai muzikantai, ir kiti visi koncerto programos išpildyme įvairiai dalyvausieji asmenys, buvo pavaišinti arbata.

Šk. L. K. Moterų dr-jos valdyba, giliausiai liekasi dėkinga gerb. p. Ed. Sarafinui, kurio iniciatyva šio koncerto programa buvo suruošta; taipogi ir kitiems visiems prisidėjusiems, tarnavusiems ir skaitlingai apsilankiusiems, taria lygų nuosirdų ačiū!

J. Butkevičius

Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ MENO TEATRAS

Gegužio mėn. 17 d. įvyko Lietuvių Meno Teatro šeimyniškas pasilinksminimas. Publikos buvo gražios, ir visi linksminosi iki vėlumos.

21 d. šio mėn. įvyko L. M. T. metinis susirinkimas, kuriame buvo apkalbėta visi einamieji reikalai ir nustatyta planai tolimesnei darbuotei.

Nutarta surengti išvažiavimą kitą mėnesį, kartu su kitomis 3-mis organizacijomis, t.y. Aero klubo, Geležinio Vilko, ir Dariaus ir Girėno—Naujoji Lithuania. Vieta yra numatyta New Jersey Valstijoje.

L. M. T. narė Nellie Marošaitė sumanė aplankyti savo tėviškę — išvažiuoja Lietuvon 29, š. m., tam tikslui buvo įteikta jai dovana nuo narių su geriausiais kelionės lankėjimais.

P-lė N. Marošaitė prizadėjo kuo veikliausiai atsiųsti reikalingų veikalų L. M. T. iš Lietuvos.

Šiame susirinkime buvo perrinkta L. M. T. valdyba. Viktoras Raudonaitis liko perrinktas pirminku antrienais metais, Vice - pirm. S. Jurevičiūtė, sekretorius Vytautas Raudonaitis, izd. A. Boteika, režisiorium Viktoras Raudonaitis. Veikalų komisijon išrinkta: E. Bartkevičiūtė, A. Osteika, A. Baniulis. Revizijos kom. A. Baniulis ir B. Raudonaitis. Korespondentais išrinkta: E. Bartkevičiūtė, S. Jurevičiūtė, M. Juozapaitytė, Osteika, Paulauskas, Alekna ir Buksnaitis. Reikalų kom: Alekna ir Grunskis.

Beto, šiame susirinkime buvo išrinkta Antanų komisija į kurią įeina visi Antanai iš L. M. T. Nuo jų priklausys rengiamas pasilinksminimas per "antanienes".

M. Y.

LIETUVIAI! SKAITYKYT IR PLATINKIT LIETUVIAI!

Parašė P. JURGĖLA
TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie LITUANIKĄ. Skridimo rėmėjai ir rėm. komitetai.

384 pusl. su 86 paveikslais; tvirtinti viršeliai. KAINA \$1.50, siunčiant paštu 1.65.

Reikalaukite:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET
Worcester, Mass.

Lietuvoje Sparčiai Ruošiamasi Seimo Rinkimams

Paskelbus naują seimo rinkimų įstatymą, tuojau buvo pradėta ruošti seimo rinkimams. Šis įstatymas turėjo gana platų atgarsį visoje Lietuvoje. Nors jau ir seniau buvo kalbama, kad seimas tikrai bus sušauktas, tačiau nieko plačiau nebuvo žinoma apie seimo sudėtį, ir laiką, kada galima bus jo laukti. Plačiau Lietuvos visuomenė apie busimus seimo rinkimus dar mažiau žinojo. Vis dėl to paskelbus įstatymą ir paskyrus rinkimų laiką, krašte kilo tam tikras sujudimas.

Pirmiausiai žmonės ėmė plačiau kalbėti ir svarstyti, koks bus seimas. Dabar busimojo sei-

mo pagrindai jau visiems yra paaiškėję, nes jie nustatyti naujame seimo rinkimo įstatyme. Kaip žinome, į busimąjį seimą kandidatus status apskričių ir miestų tarybos. Ligi šiol juos atstatydavo įvairios politinės partijos.

Dėl to dabar Lietuvoje apskričių ir miestų taryboms yra tikra rūgipiūtė. Jos turi paruošti visų rinkikų sąrašus. Tai yra nemažas darbas. Vien tik Kaune seimą rinkti galės 65,000 žmonių. Gi visoje Lietuvoje balsuotojų bus daugiau, kaip 1 milijonas. Tačiau bene svarbiausias dabar savivaldybių galvosukis, tai kandidatų į seimą parinkimas. Jem parinkti visos miestų ir apskričių savivaldybės turėjo gegužės mėn. pabaigoje sušaukti tam tikrus posėdžius, kuriuose kandidatai ir bus išrinkti.

Tiesa, prieš dabartinio seimo

rinkimus, tokio gyvumo ir karštumo nėra kaip kad buvo ankstyvesniais seimų rinkimo laikais. Tada, kaip žinoma, budavo gana karštos įvairių politinių grupių agitacijos. Dabar tokios agitacijos nenumatoma, bet vis dėlto platesniems gyventojų sluoksniams teks susipažinti su busimais seimo atstovais. Pati visuomenė ir seimo rinkimus gana jautriai atsiliepia. Ligi seimo rinkimų jau neliko nė vieno mėnesio. Tuo tarpu kandidatai dar nepaskelbti. Ir visuomenė tik spėlioja, ką jinais rinks į seimą. Kaune kalbama, kad naujojo seimo pirminku busias dabartinis Kauno miesto burmistras adv. Ant. Merkys, arba vyriausias kariuomenės kapelionas kun. Vladas Mironas. Žinoma, tai vis spėliojimai, bet jie visuomenėje įneša tam tikro gyvumo ir naujumą. Rinkimams visi sparčiai ruošiasi, o spaudoje vedami seimo rinkimų reikalais gana gyvi ginčai.

Kas Dedasi Lietuvoje

Ką Sako Visuomenė Apie Lenkų Varomus Vilniaus Krašto Lietuvių Persekiojimus. Didžiulis ir Griežtas Lietuvos Visuomenės Protestas

Pereitų metų pabaigoj prasidėjęs žiaurus Vilniaus krašto lietuvių persekiojimas ne tik nesibaigia, bet kas kort varomas sunkyn. Aišku, kad dėl tokio smurto Lievos visuomenės negali tylėti. Be visos eilės mažesnių susirinkimų gegužės 10 d. Kaune įvyko bendras didžiulis Lietuvos visuomenės protesto mitingas, kuriame buvo išdėstyta Vilniaus lietuvių kancijos ir priimti griežti nutarimai. Tų kalbų santvarkas ir nutarimų čia paduodame. Mitingą pradėjo buvęs Lietuvos ministeris Berlyne ir Londone, o dabar Lietuvos vakarų sąjungos pirmininkas V. Sidzikauskas. Jis pirmiausia nurodė susirinkimo priežastį. Lietuvių tautos valstybinio, religinio, politinio ir kultūrinio gyvenimo lopšelyje, Gedimino mieste, ir jį supančiame plote, Lenkijos valdžios įstaigos pradėjo negailestingai naikinti visą tai, kas tenykščių lietuvių per pasisventimą ir aukas buvo sukurta. Be jokios priežasties ir be jokio teisinio naikinamos kultūrinės lietuvių įstaigos, masiniai uždarinėjamos lietuviškos mokyklos, skaityklos, draugijos, net organizacijos, smurto varoma lietuvių kalba iš bažnyčių, suėmami ir tremiami inteligentai lietuviai, net ir tie kurie turi Lenkijos pilietybę. Organizuotoji Lietuvių visuomenė ir platieji mūsų tautos sluoksniai nepriklausomoje Lietuvoje negali būti abejingais Lenkijos vyriausybės politikos Vilniaus krašto liudininkais juo labiau, kad sakytų jį mūsų pietų kaimyno politika siekia suduoti mirtiną smugį mūsų tautinių vertybių ugdymui, be ko neįmanoma tautos ateitis.

Ką Lenkai Sako?

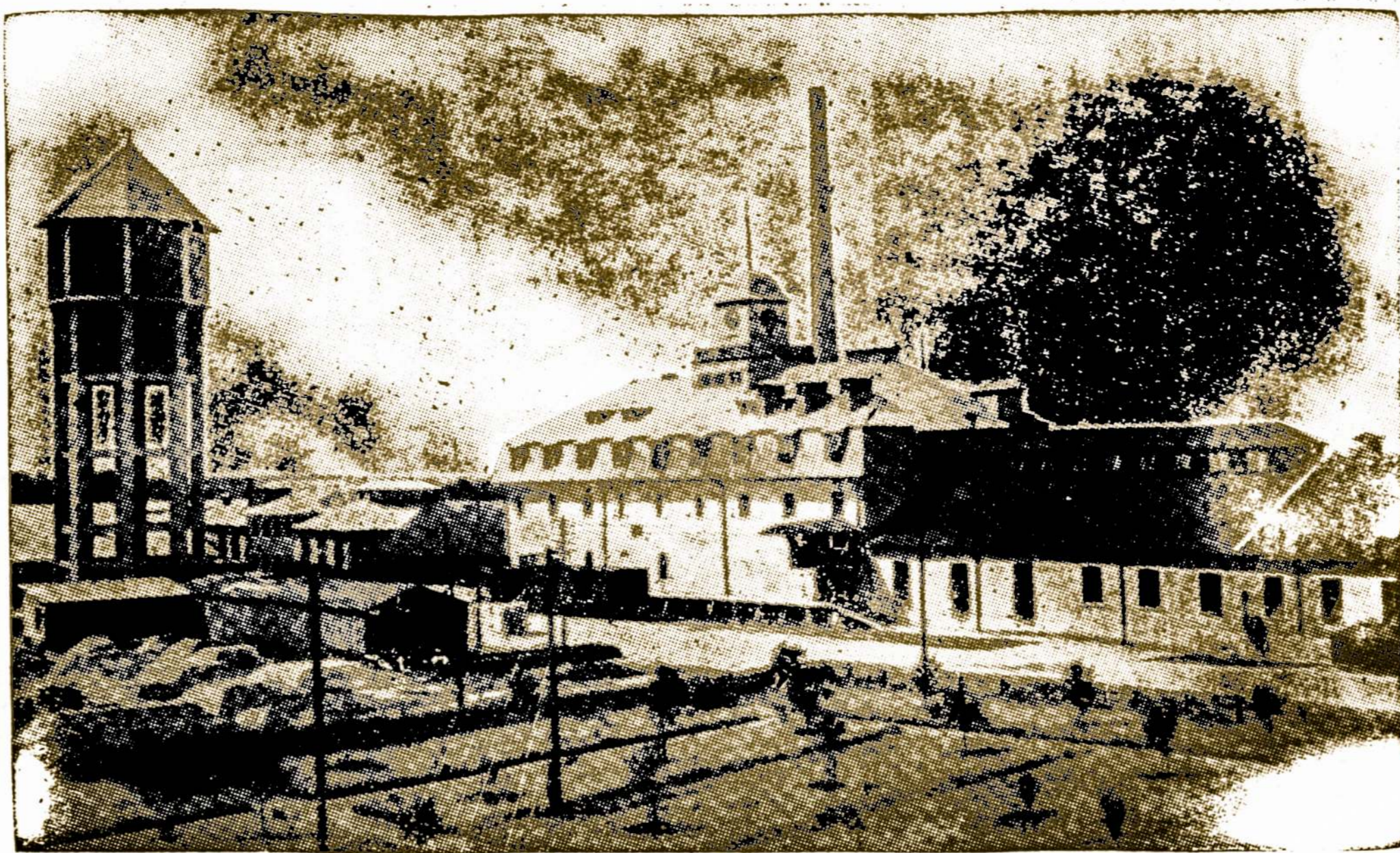
Lenkai sako, kad mes kišamės į lenkijos vidaus reikalus. Tačiau klystu, kas tai teiktų ar tai manytų. Užsistodami už tariamai skriaudžiamus lenkus Lietuvoje ir kitose valstybėse, lenkai, kaip ir jų vakarų bičiuliai, mėgsta tautai pagrįsti prigimties ir net kraujo teise, kuri, pasako jų, nežinanti nei politinių sienų, nei sutarčių straispnių, nei įstatymų paragrafų. Tačiau tikrovėje yra ne kas kita, kaip bandymas sugalvoti skraiste pridengti visai aiškiai politinius palikimus, kurių pagrinde gludi smurtas. Nekalbant jau apie tai, kad toji tariamoji "kraujo teisė" net ir tų, kurie ją skelbia, vargu jau galėtų būti taikoma tiems, kurie patys teigia esą gente lituaninai, lietuvių prigimties lenkų tautos. Musų šios dienos žygiui pateisinti tokių dirbtinų argumentų griebtis nereikia. Mes deriname savo veiksmus su tarptautine teise ir tarptautine morale, kurios vienos privalo normuoti civilizuotų tautų ir valstybių santykius. Mes neišleidžiame iš galvos nei vienam akimirksniui teisinės Vilnijos arba rytų Lietuvos ir jų gyventojų padėties.

Valstybinė Vilniaus srities priklausomybė buvo išspręsta nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo aktu, įvykusių istorijoje Lietuvos sostinėje Vilniuje 1918 metais vasario 16 d. Taikos sutartimi pasirašyta 1920 metais liepos 12 d. Maskvoje su ta valstybe, kuriai pagal Lietuvos — Lenkijos valstybės padalinimo aktus priklausė suvereninės teisės ir buvusios didžiosios Lietuvos kunigaikštystės žemės, paminėtas faktas yra teisinei patvirtintas. Lietuvos teisės į Vilnių ir jos žemes pripažino pati Lenkija, tiek priimdama Tautų Sąjungos tarybos 1920 metais spalio 7 d. Suvalkų sutartį. Faktą, kad Vilniaus sritis ginčijama, Lenkija pripažino savo 1921 met. kovo 18 d. pasirašytoje Rygoje sutartyje su Sovietų Rusija, dar visai neseniai, būtent, 1928 metais lapkričio 3 d. pasirašydama ir patvirtindama susitarimą su Lietuva dėl administracijos linijos. Ir tarptautinės įstaigos, kurioms buvo atiduotas išspręsti Lietuvos — Lenkijos ginčas dėl Vilniaus arba bent vienas kuris svarbus to ginčo aspektas, Tautų Sąjungos Taryba ir tarptautinis teisingumo Tribunolas Haagoje, pripažino, kad teritorinis ginčas, kuris skiria Lietuvą ir Lenkiją, nėra išspręstas ir kad Vilniaus sritis tarptautinės teisės požiūriu yra ginčijama teritorija. Jokių aktų ir jokių veiksmų Lietuva savo teisių ir į Vilnių ir Vilniaus žemes neišsižadėjo. Lenkijos okupacijos jį nepripažino. Taip pat patvirtintų kiekvienas objektyvus ir neutralus teisininkas. Todėl ir lietuvių visuomenės susirūpinimas Vilnijos lietuvių bukle jokių būdu negali būti aiškiamas, kaip kišimasis į Lenkijos vidaus reikalus.

Akyvaizdoje Lenkijos administracijos sudarytos padėties Rytų Lietuvoje, lietuvių visuomenė ne tik turi teisės, bet ji jaučia ir savo šventą pareigą per savo organizacijų atstovus tarti pasmerkimo ir protesto žodį. Ji yra tikra, kad tas žodis bus išgirstas ir anapus administracijos linijos ir sustiprins Vilniaus lietuvių jų nelygioje kovoje už lietuvių tautos idealus. Mes taip pat norime, kad jis nuaidėtų ir už Lietuvos sienų ir būtų išgirstas pasaulio opinijos, kuri šiandien yra klaidinama Lenkijos propagandos teigimu, esą Lenkijos administracijos žygiai prieš lietuvius buvę išaukti sunkia lenkiškios mažumos bukle nepriklausomoje Lietuvoje. Norėtumėm, kad tas žodis būtų kartu ir paraginimas mūsų vyriausybės imtis visų jos galioje esančių priemonių apginti lietuvių teises Vilnijoje. V. Sidzikauskas savo išsamią turiningą kalbą baigė žodžiais broliams vilniečiams: "Nepaisant visų likimo smugių, bukite valingi, drausmingi ir ištvermingi. Visa lietuvių tauta su Jumis".

Lietuvos ateitininkų sąjungos pirmininkas P. Dėlininkaitis savo kalboje nurodė tik keletą pačių paskutiniųjų metų prieš lietuvių padarytojo smurto pavzdžių. O iš jų štai — nuo perėitų metų lapkričio mėn., turimais daviniais, uždaryto atstuoniašdesimts šeši šv. Kazimiero draugijos skyriai... Skyriai uždarinėjami ypač tose vietose, kur lietuviams sudaro kiek mažesnę gyventojų pusę. Dvylika tos draugijos skyrių pirmininkų išstremta į tolimesnes ne lietuvių gyvenamas vietas. Sistematingai likviduojamos "Ryto" draugijos skaityklos. Paskutiniuoju laiku, norint likviduoti skaityklas, atstatyti 18 knygyn. vedėjų. Tas pat daroma ir bažnytinuose reikaluose. Butrymonyse, kur dauguma lietuvių, kunigas paskirtas lenkas. Iš Gervėnų iškeltas kun. Jakovinis, ten buvęs 15 metų. Iš Daugeliškių išsiųstas kun. Kuzminkis. Iš savo parapijos išstumtas senas kunigas Kristaponis. Audutiškyje mergaitės policijos buvo sumuštos už tai, kad atleisimais nešė pasipuošusios lietuviškais tautiniais rubais.

Buvęs tautininkų sąjungos generalinis sekretorius V. Rastenis pažymėjo, kad lenkai paskutiniuoju metu visados prieš pradėdami smurto veiksmus prieš lietuvius, paleidžia visame pasaulyje pirmiau gandą, esą jie lietuvių skriaudžiamai... Lenkai žudo lietuviškumą Vilnijoje ir tuo pačiu metu patys skundžia pasaulio akyse Lietuvą, kaltindami ją dėl dalykų, kurių jį niekad nėra padariusi. Savo nepateisnamu ir nerimą bei pasipiktinimą keliančių elgesiu Vilnijoje lenkai lyg ir siekia dar lietuvių nepriklausomoje Lietuvoje tiek išvesti iš kantrybės, kad jie išsišoktų ir tuo būdu sudarytų faktų medžiagos, tinkamos kaltinimams prieš Lietuvą remti. Tai yra labai panašų į vieną literatūros vaizdą, kai žinomas ir aplinkumoje pagarbos bei privengimo išsigijęs asmuo nužudė savo žmoną ir vienintelį daiktinį įrodymą — ginklą įkišo į artimoje kaimynystėje gyvenusio ramaus, plačiai nežinomo valdininko butą. Jeigu valdininkui neturėtų didelės reikšmės kaimynų kalbos, kurios pasikeitė, kai tik teismo sprendimas pasirodė kitoks, nei jo buvo laukta, tai valstybei kaimynų kalbos — užsienio spaudos kalbos yra pirmieji svarbos. Mes tikime, kad kaip jau yra ir buvę,

"Maisto" skerdyklos Kaune "Maisto bendrovė" turi penkis bekono apdirbimo fabrikus. Kaune, Panevėžy, Klaipėdoj, Šiauliuose ir Tauragėje

do teisintis tariamąja lenkų spauda ir jų persekiojimu laisvoje Lietuvoje. Tačiau kiek tai tikra, neverta nė kalbėti. Pas mus valia lenkiškai galvoti, melstis, kalbėti ir šviestis ir net organizuotis daugiau, negu reikia. Aukštesniųjų mokyklų lenkai turi daugiau, negu susirandama joms mokinių. Šalia kiek gausingesnių Kauno ir Panevėžio gimnazijų yra dar ir Ukmergės su vos 80 mokinių. Panevėžio gimnazija neturi valstybinės mokyklos teises ir naudodavosi pašalpomis iš valdžios. Lietuvių didelį sugyvenimą, vietomis gal perėinančią net į apsilėidimą, gali paliudyti ir vietos lenkų spaudos balsai. Pakanka paskaityti tik kai kurie jaunimo žurnaliuko "Glos młodych" straispniai, kad būtų galima įsitikinti, kad mūsų lenkuose gali dar viešai pasireikšti net senoji mums taip puikiai pažįstama peovakų dvasia.

jeigu tik teisingumas liks mūsų pusėje, tai mūsų pusėje būtų ir teismo sprendimas, jei tas klausimas būtų tarptautiniame teisme sprendžiamas. Bet spauda taip pat yra savo rūšies teisė. Todėl užsienių spaudos atsiliepimai mums negali nerūpėti. Mums reikia įtemti visas mūsų turimas pajėgas išnaudoti mums prieinamais priemonėmis, per kurias ir mūsų balsas pasiektų daugiau, pasaulinės spaudos skilčių, kad tuo būdu pasaulio viešojo nuomonė nebebutų daroma vienašališka. Šviesos faktų Lietuva nė tik nebijo, bet ir pageidauja.

Valstybės tarybos narys adv. J. Vileišis nurodė, kad Lenkijoje net advokatams draudžiama ginti lietuvius. Lenkija įgijusi nepriklausomybę visa pamiršo, dėl ko ji ankščiau pati kovojė ir ką jai iškovoti padėjo ir lietuvių. J. Vileišis Vilniaus krašto žmones ir jų padėtį gerai pažįsta. Ten yra dirbęs per 15 metų. Neseniai budamas Vilniuje pats savo akimis yra matęs lietuviams daromas skriaudas:

Vytauto Didžiojo profesorius ir šaulių sąjungos tarybos narys prof. L. Vailionis žodžiais, Bakšio, seržanto Bakanausko mok. J. Bloznelio, Šimkuno, Kibarsos senelių J. Sučikausko, Mikėlo nekaltai pralietas kraujas liudija ir liudys apie lenkų valdžios taikomus Vilniaus kraštui Muravjevo-koriko metodus. Bemaž kasdien girdimas iš Vilnijos uždromų lietuviškų mokyklų vaikų verksmas, jų mokytojų sielavartas, tėvų persekiojimas ir engimas. Skaityma apie lietuviškų švietimo įstaigų uždarymą, pasityėjimus iš priklausomų lietuviams pagal jų pačių konstituciją teisių, nekaltų žmonių kankinimus. Akyvaizdoje viso to šaukiame mūsų tautą prie rimties, prie tokios rimties, kurioje brestą ryžtumas, ištvermė, vieningumas ir jėga.

Lietuvos Visuomenė Protestuoja Prieš Lenkų Smurtžygius

Paskutinis kalbėjo žymus katalikiškosios visuomenės atstovas prof. K. Pakštas. Po jo kalbos vienbalsiai buvo priimta toks Lietuvos visuomenės nutarimas: 1936 m. gegužės 10 d. Kaune, skaitlingai susirinkusi organizuota Lietuvos visuomenė pasisakė dėl provokacinės aršios lenkų smurto kompanijos prieš lietuvius Vilniaus krašte, dėl lenkų valdžios neteisėtų, elementariškais žmogaus ir piliečio teises paneigiančių, Vilniaus krašto lietuviams taikomų persekiojimų, uždarinėjant Lenkijos įstatymų rybose veikiančias, nustatytai tvarkai nieku neprasikaltusias Vilniaus krašto lietuvių organizacijas, mokyklas, skaityklas, prievartą bažnyčiose, lietuvių tremimų ir kitų užsienių žymesniems lietuvių veikėjams taikomų persekiojimų ir prievartas bei melagingos, pasaulinę opiniją klaidinančios, lenkų propagandos ofenzyvos prieš Lietuvą, išklause prelegentų kalbų, susirinkusieji su širdgėla konstatuoja Vilniaus krašto lietuviams taikomą smurtą, prašokant žiauriausią Rusijos carų spriedimą, melagingą, klaidinančią pasaulio opiniją, lenkų propagandos ofenzyvą prieš Lietuvą.

Lenkų smurtžygiai prieš mūsų brolius Vilniuje verčia mus

sukrusti, susirūpinti ne vieną kurią organizaciją ar vienus kurios jų narius, bet visą lietuvių tautą, visą Lietuvos visuomenę. Susirinkusieji su giliausiu pasipiktinimu reiškia protestą prieš lenkų valdžios varomą persekiojimą Vilniaus krašte viso, kas lietuviška, užtikrinama savo brolišką užuojautą ir moraliską paramą nukentėjusiems nuo lenkų smurto tautiečiams Vilniaus krašte. Susirinkusieji griežčiausiai smerkia ir protestuoja prieš lenkų propagandos ofenzyvą, siekinančią nukreipt pasaulio opinijos dėmesį nuo smurto veiksmų taikomų lietuviams Vilniaus krašte.

Susirinkusieji kviečia Lietuvos visuomenę nepasiduoti provokacijoms, raginančioms atsilyginti nepriklausomos Lietuvos lenkams tokiais pat budais. Lietuvoje lenkų kalba tesinaudoja lygia pagarba, lygiomis teisėmis su mums draugingų tautų kalba. Mes nepriklausomoje Lietuvoje lenkų metodų netaikinsime, nes jie yra per daug negarbingi. Esant tokiai, Muravjevo laikų primenančiai, lietuvių buklei Vilniaus krašte, mes užtikriname Vilniaus krašto lietuviams savo moraliską ir tarptautinės teisės leistą paramą, kviesdama juos atstatyti prieš smurtą vieningą valią, kantrumą ir pasiryžimą ištvirti.

Susirinkusieji prašo Lietuvos vyriausybę nedelsiant imtis visų jos dispozicijoje esančių tarptautinėmis sutartimis numatytų priemonių apsaugoti Vilniaus krašto lietuvių teisėms nuo lenkų valdžios smurto. Dėl lenkų valdžios lietuviams ir lietuvių kultūrinėms organizacijoms taikomo smurto bei provokacinių žygių apeliuojame į viso pasaulio opiniją ir į tų lenkų visuomenę, kuri kaip žinoma, nesolidarizuoja su tokiais lenkų valdžios žygiais, kviesdami prisidėti ir užkirsti smurtui kelią.

Protestuodami prieš lenkų valdžios nukreiptą Vilniaus lietuviams taikomą politiką ir jos padarinius susirinkusieji pabrėžia, kad jie sveikins Lietuvos Lenkijos santykių sunormavimą, pagrįstą teise ir abišale pagarba. Šis nutarimas įteiktas Lietuvos vyriausybei ir paskleistas viso pasaulio lietuvių tarpe. Tsb.

Baltijos Žurnalistų Bendravimas

Lietuvos, Latvijos ir Estijos žurnalistai pradėjo bendrauti daug ankščiau, negu buvo sudaryta šių kraštų politinio bendradarbiavimo santarvė. Jau 1931 metais šių trijų kraštų spaudos atstovai sudarė, taip vadinamąją Baltijos spaudos antantę. Antantės sutartyje numatyta, kad šių trijų kraštų spauda savo skaitytojams plačiai pranešinėsi apie kitų antantėje dalyvaujančių kraštų gyvenimą ir atremis užsienių spaudoje pasirodžiusias netikras žinias. Žinoma, nevisados taip budavo, bet vis dėlto, Pabaltijo spaudos antantės gyvenime pasirodė labai reikalinga ir naudinga. Įvairiems klausimams suderintu kartu per metus buna Lietuvos, Latvijos ir Estijos žurnalistų konferencijos. Jos buna iš eilės Kaune, Rygoje ir Taline, ir dabar gegužės mėn. 14-16 dienomis Rygoje įvyko eilinė Pabaltijo spaudos konferencija, kurioje buvo apsarvasta įvairūs klausymai ir padaryti nutarimai

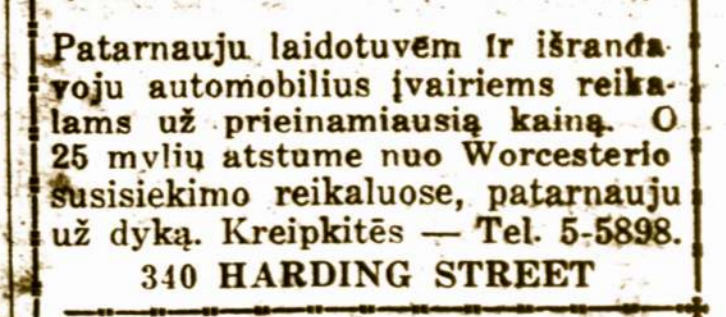
Parinkti Veikalai Lietuviškam Teatru

- 1) — **ATGAILA** —
Trijų aktų tragedija. Parašė Jonas Steponaitis. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 3 moterys. Pust. 36. Kaina 25c.
- 2) — **Atsiliepė širdelė** —
Vieno veiksmo dramatiškas vaizdelis. Lošia 4 vyrai ir 2 moterys, ir
- 3) — **Bijūnėlis — Komedija** —
ir drama 4-se veiksmuose 6-se atidengituose su dainomis. Parašė žymus dramaturgas V. Nagarnoskis. Lošime dalyvauja 15 ypatų. Kaina 50 centų.
- 4) — **DEDE APSIRIKO** —
Vieno veiksmo komedija. Parašė Juozas Narusevičius. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pust. 27. Kaina 20c.
- 5) — **DOROS SARGAS** —
3-ju aktų drama, veikalas iš baudžiavos laikų. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 4 moterys. Pust. 90. Kaina 50c.
- 6) — **Jonas Burbulas** —
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 3 moterys ir 4 vyrai. Pust. 31. Kaina 25c.
- 7) — **Pirmą ir Paskutinį Kartą** —
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 2 vyrai ir viena moteris. Pust. 26. Kaina 20c.
- 8) — **Po Apgarsinimui** —
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pust. 28. Kaina 30c.
- 9) — **Sušaldyta Dėdienė** —
Vieno akto farsas — komedija. Ši komedija pilna juokų ir gyvumo. Lošime dalyvauja 6 ypatų. Kaina 30c.
- 10) — **VAIKU TEATRUI** —
Keturių Metų Dalyk, Raudona Kopuraitė ir Pasakų Karalaitė. Abu veikalukai vienovj knygelė. 15 pust. Kaina 15c.
- 11) — **Kalėdų Eglaitė** —
Fantastinis vieno veiksmo vaizdelis. Lošime dalyvauja 6 ypatų — berniukai ir mergaitės. 19 pust. Kaina 10c.
- 12) — **Vaikai ir Burtininkė** —
Dviejų veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 8 ypatų — vaikai ir mergaitės. 18 pust. Kaina 10c.
- 13) — **Kalėdų Išvakarėse** —
Vieno veiksmo scenos vaizdelis. Lošime dalyvauja 6 ypatų — 2 vyrai ir 4 moterys. Pust. 22 Kaina 10c.
- 14) — **Iš Didelio Rašto Išėjo iš Krašto** —
Vieno veiksmo vodevilius. Lošime dalyvauja 5 ypatų — 3 vyrai ir 2 moterys. Pust. 16. Kaina 15c.
- 15) — **Vaikai ir Burtininkė** —
Dviejų veiksmų komedijėlė. Lošime dalyvauja 8 ypatų, 5 mergaitės ir 3 vaikai. 18-pust. Kaina 10c.
- 16) — **Tiktai Kaime Musų Laimė** —
Vieno veiksmo vaizdelis. Lošime dalyvauja 6 ypatų ir burrelis mažų vaikų. 19 pust. Kaina 10c.
- 17) — **Išmintingasis Senelis ir Geroji Onutė** —
Pasaka — Komedija. Lošime dalyvauja 4 asmenys, du vyrai ir dvi moterys. 22 pust. Kaina 10c. Iš čia sužymėti veikalai-veikalukai, yra jie visi parinktinai pritaikyti Lietuviško teatro scenai. Jų pažymėtos kainos sudaro \$3.65, bet imant visus ant šypko, pasiūsim už \$2. Adresuokite šitaip:

Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS

Vienintelis Lietuvių Graborius Worcestery

Patarnauju laidotuviams ir išrandu voju automobilius įvairiems reikalingams už priemaniausią kainą. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės — Tel. 5-5898. 340 HARDING STREET

NELEIDŽIA LAIKYTI RADIO PRIMTUVTI

Šiomis dienomis Rimšės (Braslaujos apskr.) pašto agentura atėmė teisę naudotis radio primtuvais šiems lietuviams: Vincui Mačioniui, Broniui Sabui ir Broniui Laurinavičiui. Nuskritausieji šiuo reikalu padavė skundą paštų ir telegrafų ministeriui. Abejotina, ar ką peš, nes pašto agentura gerai žino ką daro... Tsb.

LIETUVIAI! SKAITYKITE ir PLATINKITE AMERIKOS LIETUVI

VALGIŲ GAMINIMO IR NAMŲ PRIZIUREJIMO KNYGA JAU SPAUSDINAMA

Tai bus jau iš eilės šešta laida šitos knygos atspausdinta. Ši syki bus papildyta kai kuriais skanumynų ir gėrymų receptais. Duokit užsakymus tuojau. Knyga bus gatava dėl siuntinėjimo apie vidurį šio mėnesio. Kaina \$1.00.

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

SENOVĖS PRUSŲ LIETUVIŲ LAIVYNAS

Imam vieną lietuvių tautos šaką ar tarmę — prusus. Jie gyveno pajuryje tarp Vislos ir Nemuno upių. Apie jų uostą turime žinių iš IX-to amžiaus pabaigos. Buvo štai kaip. Jurių keliauninkas Wulfstanas, išvažiuojęs iš Hedaby (Silezijoje), atvyko į prūsų (kuriuos jis vadina aisčiais) Drusino miestą. Drusino vardą vokiečiai, savaip tardami, iškreipė į Truso. Keliauninkas, ką matė, papasakojo Anglų karaliui Alfredui Didžiajam, kuris tai apie 890 metus surašė ir įdėjo į vieną knygą. Vadinasi, čia turime žinias žmogaus, kuris patsai dalykus matė. Matyt, Drusino uostas buvo plačiai žinomas, kad Wulfstanas tiesiog į jį plaukė ir jo vardą mini be jokių paaiškinimų. Tiesa, paskui Drusinas ar Truso išnyksta, bet greičiausiai kryžiuočiai bus jam davę kitokį vardą, gal Elbingo. Kadangi buta uosto, tai be abejonės prūsų ir savo laivų turėta ir jais juromis plaukiota. Dar daugiau, Karaliaučiaus univ-to prof. dr. K. Lohmeyeris ir tuometinis archivaras dr. C. Krollmannas rašo, jog prūsų laivai reguliariai plaukiodavo į Švedų Birkos uostą. Taip yra "Rytinės ir Vakarinės Prusijos Istorijoje", išspausdintoje 1908 m. Iš visų prūsų šakų daugiausia jurių prekyba bus varė sambai ar žemiai.

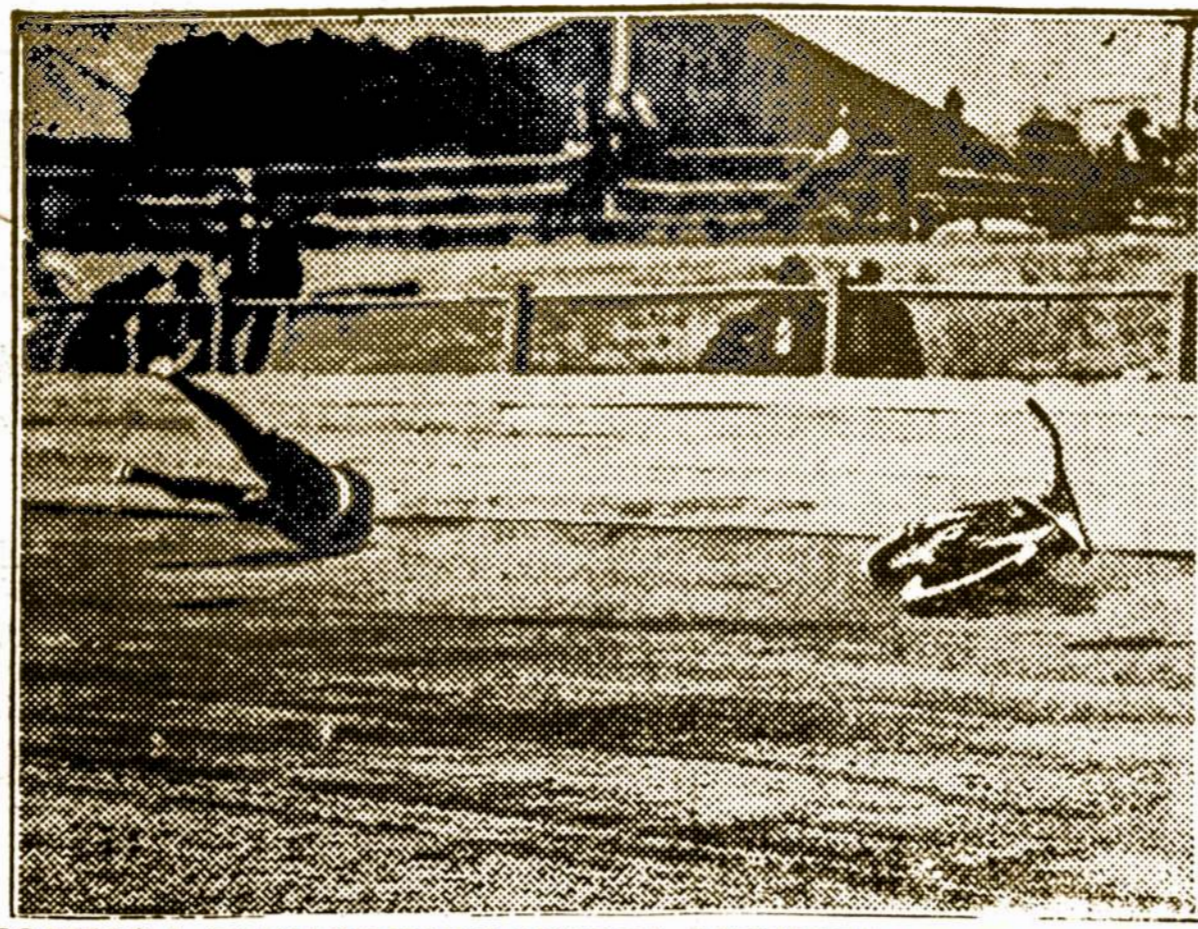
Labai įdomią žinutę turime apie šv. Adalbertą, kuris 997 metais atvyko prusams skelbti Kristaus mokslo. Ką tik išlipęs į krantą, jis gavo smugį į galvą ne kuriuo kitu įrankiu, bet irklui. Tai jau nurodo, kuo gyventojai vertėsi. O arkivyskupas Bruno, rašęs apie 1004 metus, sako, jog prusiai, mušę Adalbertą, buvo atplaukę "mažu laivu". Toliau yra aiškesnių žinių. Antroje XI-to amžiaus pusėje gyveno Adomas Bremenietis, kuris parašė "Hamburgo Bažnyčios Istoriją". Ką jis sako apie prusus, čia paduosiu

žodis į žodį: "...Jie skubinasi pagelbėti tiems, kuriuos užklupo juroje audra arba kuriuos užpuolė jurių plėšikai". Tai be galo svarbus liudijimas. Vadinasi, lietuvių šaka prusai buvo supratę su audringa jūra ir išdrįsdavo ant bangų susiremti su plėšikais. Žinoma, to negalėjo atlikti be tam tikrų padargų ir įrankių, atsieit, laivų ir ginklų

Minėtasis Adomas Bremenietis dar pasakoja apie uostą kur susiedavo danų ar normanų, slavų ir sambų laivai. Šie gi buvo atskira prūsų giminė. Vadinasi, iš to galime spręsti apie prūsų pasaulinę prekybą. Čia minimas uostas gal buvo Drusinas, o gal ir kuris kitas. Žymus vidurinių amžių uosto tyrinėtojas dr. K. Kotščkė (Kotzschke) rašo, jog Drusinę — Trusę lankydavosi ir galingųjų fryzų laivai. Tad Bremenietis greičiausiai tą miestą turėjo galvoje.

Plačiausiai apie prusus XIV-to amžiaus pradžioje rašė kryžiuočių kunigas Petras Dusburgas. Kadangi jis nupiešė prūsų tautos kovas su tais vokiečių vienuoliais ir davė žinių apie vadinamąjį stabmeldžių gyvenimą, tai jis negalėjo nutyliėti ir apie laivyną. Iš tikrųjų, 1243 metais Pomeranijos kunigaikštis Šventapelkis laivais persikelia per Vislą ir užpuola Kumo žemę. Kadangi jis ir tuomet ir ankščiau prieš kryžiuočius kovojo drauge su prusais, tai reikia manyti, jog ir šie jie kare naudodavosi laivais.

1242 m. prusiai sukilo prieš pavergėjus vokiečius. Ta proga Dusburgas pasakoja, jog sukilėliai neleidavo pravažiuoti kryžiuočių laivams, juos užpuoldavo, paimdavo grobį ir daug užmušdavo. Savaime suprantama, kad laivus tegul ir upėje, sėkmingai galima nugalėti ir apiplėšti tik laivais. Taip verčia manyti patys dalykai. Aiškesnė žinia yra iš 1262 metų. Eina kalba apie Karaliaučiaus kryžiuočių tvirtovę.

PAVOJINGA UZSIGRĘŽTI MYLIĄ MINUTĖJ BEVAZIUOJANT Darantis pratimus užsisukime Sydney, Australijos lenktynių arenoj, Jack Rydstromas kaip tik paslydo prieš fotografijos akis. Jis važiavo tik mylią minutė, tačiau paslydęs, jį numetė 30 pėdų į šoną lengvai sužeidžiant.

Girdi, stabmeldžiai prusiai "budami karo reikaluose prietyrę ir gudrus, sutraukė daug laivų, kuriais naikino brolių (kryžiuočių) laivus, vežančius į tvirtovę maistą". Vokiečiams tai labai kenkė. Jie pasiūnčia žmogų, kuris pragrėžia kai kuriuos priešų laivus. Vis delto prusiai spėjo sunaikinti daug vokiečių laivų ir daug žmonių užmušė. Keista, jog vienas lenkų istorikas iš to pragrėžimo daro išvadą, girdi, tai turėjo būti menki padargai. Reikia atsiminti, jog anais laikais geležinių ar geležimi kaustytų laivų iš viso nebuvo, na, o medinius šonus, kad ir storiausius, vis delto galima pramušti ar praskelti.

1274 m. įvyko tikros laivų kautynės. Prusiai 400 rinktinių vyrų susodina į laivus ir beuštant pasirodo prieš Labegowės tvirtovę. Ją paima, visus vyrus išmuša ir grįžta dideliu grobiu vežini. Vadinasi, turėta nemaža ir, be to, nemažų laivų. Juk turėjo tilpti kariai, imtiniai (moterys ir vaikai) ir pagaliau, kaip rašo Dusburgas, "didžiulis grobis". Iš viso, prūsų neišgąsdindavo jurių laivai. Kai tik atplaukdavo kryžiuočiams draugingi laivai, jie juos sugadindavo ir, tur but, nuskandindavo. Pasak to kryžiuočių kronikinko, taip dažnai atsitikdavo. 1268 metais kartą vietiniai gyventojai su penkiais savo laivais priplaukia prie užjurių laivų ir bando juos nuskandinti. Bet kryžiuočiai susigriebia ir keletą stabmeldžių laivų sunaikina. Kadangi sakoma, jog kiti pabėgo ir, be to, paskandinta 50 vyrų, tai kiekviename prūsų laive turėjo būti mažiausia po 20—50 vyrus.

Vadinasi, yra aišku, jog prusiai turėjo laivų ir tai ne vien upinių, bet ir jurių. Be kitų, dar turime vieną žinią. Dusburgas, kalbėdamas apie Elbingo ir Balgos tvirtovių apginklavimą, žodis į žodis štai ką sako: "...Dabar jūra buvo apsaugota nuo stabmeldžių puolimų ir joje nei vienas daugiau neišdrįso pasirodyti". Taigi kryžiuočiai bijojo puolimų iš jūros ir jį reikėjo apvalyti. Pagaliau, reikia, pasakyti, jog Dusburgas ne viską ir aprašė, ką jis atvirai savo kronikoje pabrėžia. Antra, jis, kiek galėdamas, stengėsi nekrikščionis prusus nepalankiau nupiešti.

kysium su destomu dalyku, reikia pakalbėti ir apie "prūsų gatvę" Didžiajam Naugarde. Šią žinią turi vadinamos Naugarde kronikos, ypač ketvirtoji. Kusiškai čia rašoma "Pruskaja ar pruskaja ulca". Kad čia turima galvoje prusai, yra aišku iš aprašymo, kaip 1417 m. iš Krementiaus tvirtovės pabėgo Algirdaitis Svitrigaila, Jogailos brolis. Mat, tvirtovės viršininkas buvo prusas (prus). Tame mieste "Prūsų gatvė" yra jau 1219 metais. Gatvė gana žymi, kadangi prie jos buvo cerkvė ir net vienuolynas. Matyt, jos gyventojai buvo turtingi, kad 1290 metais juos vargšai išgrobja ir sudegina. Kad kitos gatvės būtų buvusios apiplėtos, metraštis tyli. Tas pat atsikartoja 1350 m. Labai būdingas 1418 metų plėšimas. Žemieji miesto sluoksniai išgrobja 3 gatves, neaplenkdami nei vienuolynų. Štai jie prisiartina prie "Prūsų gatvės". Ir kas įvyksta? Jos gyventojai apsiginkluoja ir šautuvų ugnimi sutinka plėšikus. Šie pabėga paknopstoms, vienas kitą mindami ir išmėtydami, kas prisigrobta. Tuo tarpu kitos gatvės nesipriešino. Vadinasi, "Prūsų gatvės" gyventojai buvo drąsūs, geriausiai apsiginklavę ir jautė savo orumą. Tai leidžia manyti, jog turime reikalą su aukštesnio luomo ir privilegijuotais žmonėmis, kurie įpratę skintis kelią per gyvenimą. Toki kaip tik anais laikais galėjo būti svetimšaliai pirkliai.

Vokiečių Hanzos bendrovė tolimuose miestuose steigė savo kolonijas bei kontorą. Tokias įstaigas ji turėjo, be kitų vietų, Kaune ir Didž. Naugarde. Ar negalėjome šiame mieste panašiu būdu įsikurti ir senovės prusiai? Žinoma, greičiausiai jie bus atvykę jūros keliu. Mat, anuomet vandens kelias galėjo būti šiuo atveju patogesnis už sausumos traktą. Reikia pažymėti, jog prusiai Naugarde buvo labai patvarūs, kadangi "Prūsų gatvė" randame dar 1476 metais. Vėl reikia pastebėti, jog senais laikais paskiros tautybės spiedavosi į vieną vietą. Pav., Jurbarke buvo "Vokiečių gatvė", kuri prieš Didįjį karą iš tikrųjų tą vardą pateisindavo. To vardo gatvė buvo ir Tilžėje. Vadinasi, tokie vardai pažymėdavo sve-

PO PADANGES SU VISOMIS REIKMENIMIS

Sniegui nutirpus Alpu ašlajose Bernes Oberlande, Šveicarijoje, piemuo ieškosi sau aukštesnių ganyklų. Jis suskrovęs ant savo tvirtų pečių ir galvos nešasi visą gyvenimui reikalingą mantą prie kin atgyjančių laukų.

umšalius bei ateivius.

Taip kalba apie prūsų laivų istorijos duomenys. Jų nera daug, bet vis delto esama pakankamai nurodymų. Juk reikia žinoti, kad visa tai rašė ne patys mūsų gimnastai, bet svetimieji, kuriems nerūpėjo teisingai nupiešti tos tautos gyvenimo vaizdą, bet tik ją nukariauti ir pavergti. Tokis buvo vyriausias senovinių šaltinių tikslas. Bet jie, šiaip ar taip kalbėsime, praskleidė tiesą. Argi gali sveiki ir gabūs žmonės išstisus amžius gyventi prie jūros, žiūrėti į masinantį toli, stebėti praplaukiančius svetimųjų laivus ir nesugundyti paties paplaukioti. Juk gi žvejodavo. Maža to, prusiai buvo gabūs žvejai. Anot prof. K. Bugos, venterio, lašišos iro unguorio pavadinimą, iš jų pasiskolino kaimyninės tautos. Butent, suomiai — unguni, suomiai ir estai — lašiša, pagaliau, slavai (gudai, ukrainiečiai, lenkai) — venterį. O nuo žvejybos ligi atskirų laivų tik vienas žingsnis. Pakalbėkime su Palangos, Klaipėdos ar Nidos gyventojais, ir išgirsite, jog buvo atsitikę, kad žvejus audra nublokėdavo net ligi Švedijos.

Gal prusiai nesugebėjo? Bet iškasenos rodo ką kita. Jų turėta gana aukštos kultūros ir mokėta įvairių amatų. Pagaliau ir kryžiuotis Dusburgas rašo, jog prusiai prieš vokiečius kovojo su tam tikrais karo vežimais ir net "karo mašinomis". Kai vieną kartą priešai jų pabuklus sudaužė, jie bematai pasidirbdino kitus. Čia visiškai pritariu Karaliaučiaus univ-to profesoriui Lohmeyerui, kuris sako, jog toki meisteriai galėjo pasistatyti ir laivų. Musiškis prof. Kaz. Buga mini vieną reikšmingą faktą. Suomiai turi žodį "laivą" ir estai "laev", vadinasi, jį tikrai pasiskolino iš prūsų r lietuvių. Tuo budu, žvejyba ir laivas buvo suaugę su lietuviška prūsų gimine.

Bebaigiant tenka pasakyti, jog ir kitos lietuvių giminės nebuvo svetimos jūros laivynui. Pav., viena Livonijos kronika rašo, jog apie 1186 metus žiemgaliai kryžiuočių Ikskulio tvirtovei pa-

imti vartojo "dideles laivų nią ir apie "Lietuvių karaliaus" vandens kovą. 1313 m. Ragainės komturas pasidirbdina keletą laivų, kurių vienas buvo ypatingas, pasak kronikinko, "kariškas laivas su sienomis" ir jais puola Junigėdos tvirtovę. Lietuvių karalius kautynėms vadovauti paskiria karingą Surminą. Šis sutraukia "100 laivų, kuriuose buvo 600 su viršum vyrų" ir smarkiai pasipriešina. Jiems pavyksta, net anas ypatingasis laivas tenka lietuviams. Pagaliu, XV-me amžiuje lietuvių buvo labai išplėtoję upių transporto laivyną. Jie savo "vitynomis prekes gabendavo iš Kauno į Karaliaučių, ir net Dancigą. Tekdavo plaukti Kuršių Marimis ir Aistmarėmis. XV-to amžiaus pabaigoje tą prekybą laivų susisiekimą lietuvių, ypač kauniečių, buvo paveržę iš vokiečių. Laivų savininkai buvo lietuvių. Kauno vokiečių prekybos kontora del to net rašė skundus Dancigui. Girdi, jei taip ir toliau liksią, tai Kaunas stiprėsia, o kryžiuočių valstybė silpnėsianti. Vadinasi, transportinio laivyno atžvilgiu mes šiandien esame atsilikę nuo savo XV-to amžiaus senuolių. — T-as

Dr. J. Matuzas

JUOKAI

AR NE SVEIKAS GERIMAS!

— Tegul man dar kas bando kalbėti, kad alus nestiprina žmogaus! Gavęs statinaitę alaus, negalėjau iš visų jėgų jos pakelti, o kai išgėriau visą alų, tai viena ranka lengvai pakelau tą pačią statinaitę.

PAS GYDYTOJĄ

Apie vieną garsų gerklės ligų specialistą profesorių pasakojama toks anekdotas. Jis buvo vienas didelės klinikos vyriausias gydytojas.

Gydytojas klausia pacientą, kuo jis sergąs.

— Pone profesoriau, jau kelinta savaitę jaučiu gerklėje didelį skausmą. Gerklė peršti, sunku valgyti.

— Kuo užsiimi, kokios profesijos?

— Esu dūdų orkestro dalyvis.

— Štai, ponai — aiškina profesorius jį supusiems studentams, — ši liga neabejotinai yra nuolatinio gerklės darbo pasekmė. Dažnas dudavimas, muzikos instrumentų putimas džiovina, įtempia gerklę ir ją susargdina.

Paskui kreipdamasis į pacientą klausia:

— Koku instrumentu grodavai? Fleita, baritonu ar klernetu?

— Ne, pone, aš visą laiką bugnau mušiau.

BIRUTĖS SALDAINIAI ŠVENTĖMS

Raktas Merqaitės Širdin

BIRUTĖS SALDAINIAI
Ką tik atsiųsti iš Lietuvos Pavasario šventėms. Lietuvoj gaminti iš skanių vaisių ir saldumynų ir yra tinkama dovana visiems.

Šių saldainių dėžutė susideda iš ketiolikos aukštos rūšies saldumynų, kurie parsiduoda už 75c svaras, gi už \$1. su persiuntimo išlomis.

Prišiusk mums 4 mes tamstai užtai prišiusime dėžutę tų vaisinių, ką-tik iš Lietuvos atgabentų saldainių.

Palaikykime Lietuvos pramonę. Naudokime iš jos įgabentus produktus — lietuviškus saldainius. Su užsakymais kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET

WORCESTER, MASS.

Vietos žinios

Vyksta Atostogoms

Stanislovas Bartašius, nuo 5 Carpenter gatvės, išvyko Lietu- von sykiu su Vladu Šimku, ato- stogoms pas gimines. Ketvirta- dienio naktį, atsisveikinę su savo draugais stotyje, išvyko trauki- niu į New Yorką, kur laivu "Gripsholm" plauks be persėdi- mo į Klaipėdą.

Stanislovas Bartašius prieš kelis metus buvo nuvykęs Lie- tuvon ir jam taip gerai patiko, kad vėl vyksta praleisti atostogas. Bartašius yra pasižymėjęs kai- po gabus šefas, nes dirbo dide- liuose restoranuose. Paskutiniu laiku, jis buvo šefas lietuviška- me restorane, Rialto Lunch, ku- rio savininkas yra Feliksas Ger- bus. Be abejonės restorano lan- kytojai su nekantrybe lauks jo sugrįžtant iš Šiaurės.

Vladas Šimkus, jau prieš daug metų gyvenęs Worcesterį, va- žiuoja atostogas praleisti savo gimtinėje tėvynėje, į Kulidau- bos kaimą. Vladas yra šefas "Boston Store" restorane, di- džiausioje Worcesterio krautu- vėje. Jisai taipgi yra muzikantas P. Navicko lietuviškame or- kestre. Tai rimto budo jaunika- tis, kurs tikrai užsitarnavo il- gas atostogas.

Viršminėti keleiviai išvyko per "Amerikos Lietuvis" agen- turą.

Lietuvių Radijo Programa

Prašome užsistatyt savo radi- jus — WHDH stoties (830 ki- lokliaus) kaip 9:30 ryte šį sek- madienį.

Worcesterio ir apylinkės lietu- viam parupinta šioji programa per pasidarbavimą The Yeshin- skas Insurance Agency, 12-A Vernon St., Worcester, Mass.

Šios savaitės radio programa bus sekanti:

1. — George Lang ir jo Hi- Hatters orkestra iš So. Bostono;
2. — šešios Birutės iš So. Bostono po vadovystė V. Minkienės padainuos. Akompanistė Adelė Vaigauskaitė;
3. — Dialogą "Liuosnoris Kareivis" suloš Juo- zas Pakarklis ir Juozas Grybas iš Norwoodo.

Prašome neužmiršt parašyt laišką ar atvirutę į stotį WHDI, pranešdami kaip patiko progra- ma arba prašykite kokias dainas norėtumet išgirst? Adresuokite: Radijo Korporacija, 73 Far- ragut Rd., So. Boston, Mass.

Gelžkelio Bilietai Nupiginti

Sekmadienį jeis galėn naujos nupiginti gelžkelio kainos, du centai už kiekvieną mylią. Jau trečiadienį, stotyje pradėjo par- duoti naujus bilietus, kurie bus

naudojami po vidurnakčio šeštadienį. Sena bilietų kaina bu- vo 3.6 centai už mylią. Kaip ir pirmiau, už vietas "pullmane" reikės mokėt daugiau negu už paprastas vietas.

Atsikreipimas į Nedzingiečius

LAISKAS

L.Š.S. XIX rinktinės (16) Ned- zingės Šaulių Bury, 1936 m. gegužės mėn. 8 d., 136 Nr. Pšt. Merkinė, Lietuva.

Gerb. Ponui Kleopui Zurluiui 340 Harding gatvės Worcester, Mass.

Brangus Tautietai Lietuvi! Visoje Lietuvoje, o gal net ir Amerikoje yra įsitikinę kad Dzu- kijos kraštas yra atsilikęs, tam- sus ir neapsiivietęs. Tame įsiti- kinime nemažai yra ir tiesos. Bet, gal but, labiau už kitus Lie- tuvos kampelius buvo apiešti kultūros dirvoni Nedzingės apy- linkė. Prieš Didįjį Karą visoje apylinkėje nebuvo nė vieno švie- suolio, nebuvo kas keltų lietu- višką tautišką susipratimą. Vi- sa apylinkė buvo lenko dvarinin- ko įtaikoje ir globoje, ir delto ši apylinkė ir yra taip atsilikus.

Atgavus Lietuvai nepriklauso- mybę, pradėjo atbusti ir Nedzingės apylinkė. Mes, vietos kultu- ros darbuotojai, dedam visas pa- stogas norėdami pasivyti kitas Lietuvos provincijas. Dirbti mums niekas netrukde, bet vis delto darbo sąlygos nėra mums patogios, nes neturime tinkamo patalpos, kur galėtume susi- rinkinė aptarti įvairius reikalus.

Todėl mes ir šį paskutinį tru- kumą ryžtamės prašalinti. 16- tas Nedzingės šaulių burys yra pasiryžęs šiais metais Nedzingės bažnytkaimy pastatyt šaulių namus. Šaulių Namai — Tautos Namai! Šaulių namuose galės tilpti visos organizacijos ir apy- linkės jaunimas. Nors Nedzingės apylinkė neturtinga, bet esame nemažai surinkę aukų namų sta- tymui. Statybos darbus jau pra- dėjom ir jei išgalėsime, tai šie- met namus pasistatysim.

Todėl kreipiamės į Tamstas miela Nedzingietai Lietuvi! Tamstos, kad ir nedidelė auka bus mums netik materiališka, bet ir morališka parama.

Amerikos lietuviui nekartą iš- girdo tėvynės šauksmą ir gau- siai sušelpė. Užtat Jus tėvynė amžinai atmins ir bus jums dė- kinga.

Nedzingės apylinkė Tamstai gerai žinoma. Tikimės, kad Tom- sta mus suprasit ir pagal išga- lės paremsit.

Su šiuo laišku siunčiam Tam- tai ir aukų lapą. Bukit malonus, jei galėsit, parinkti aukų savo pažįstamų tarpe. Aukos, auko- tojų vardai ir pavardės bus įra-

LINKSMOJE NUOTAIKOJE
Gubernatorius Alf M. Laron, republikonas, kandidatuojas į prezidento valdvietę, laimėjo savo partijos Mass. valstijoje bal- savimo bandymus.

šyti šaulių istorijoj. O Nedzingės apylinkės gyventojai, ypač jaunimas Tamstai ir aukotojams bus amžinai dėkingi.

Aukų lapą išpildytą arba tuš- čia malonėkite gražinti iki šių metų rugpiučio mėn. 15-los ar 16-tos Nedzingės šaulių burio vadui.

Namams statyti komitetas:
Ats. leit. P. Makaravičius
(Kiti du parašai neįskaitomi).

Labai Svarbu

Šv. Liudviko draugijos pusme- nis susirinkimas įvyks birželio 1-mą, 1936 m., 7:30 vakare, L. U. Klubo svetainėn, 12 Vernon gatvės.

Susirinkimas yra labai svar- bus kiekvienam nariui, nes yra daug nebaigtų nutarimų, kurie yra atidėti ant pusmetinio susi- rinkimo, turėsime viską užbaig- ti. Turiu priminti, kad yra ren- giamas piknikas, kuriame turė- sime dalyvauti visi nariai. Kas- link pikniko programo ir kitų pa- gražinimų turėsime aptarti. Taippat bus renkami ir darbi- ninkai del pikniko, kurių išrinki- mas daug ką reiškia. Taippat tu- rime kiekvienas naris užsimokė- ti savo užsivilkusias mėnesines ir kitas nutartas mokestis del la- bo draugijos.

Taigi, malonėkite visi nariai atsilankyti ir užsivilktais mokes- tis užsimokėt, kad laike ligos bu- tute gerame stovyje.

L. Volongevičius, rašt.

PAIEŠKOJIMAI

Jonas Kušlis, paeinąs iš Gedvainių kaimo, Raseinių parapijos ir Raseinių apskrities, Lietuvos; prieš 8 metus gyveno Waterbury, Conn. Girdėjau, kad užsimušė. Dabar negaunu jokių žinių apie jį. Kurie žino apie jį malonėkite pranešt: Antanas Kušlis, Box 395, Gilbertville, Mass. (22-24)

Elena Dumblauskaitė ieško savo dėdžių Juozo, Jono ir Kazio Kalėdų ir tetos Mortos Eidukevičienės. Jie paeina iš Paveisėjų kaimo, Veisėjų parapijos, Seinų apskrities, Lietuvos. Visi ieškomi asmenys gyvena Ameri- koje, bet jų adresai nežinomi. Turiu labai svarbų reikalą. Jei jie patys ar- ba žinantieji apie juos patėmys šį pranešimą, tai malonėkite atsišaukti sekančiu adresu: Juozas Dumblaus- kas, 22 Seymour Street, New Britain, Conn. (20-22)

Prapuolė

Baltas šuniukas, gegužės 23-čią die- ną. Šuniukas ilgais plaukais, galva ruda, baltas straisnis eina per gal- vą, žemai pečių rudos ir juodos spal- vos. Kas suras šitą šuniuką, gaus radybą. Malonėkite suteikt žinias šiuo adresu: V. Piličiauskas, 16 Shel- by g-vės, tel. 4-2096, Worcester, Mass.

WORCESTER MARKETAS
FRONT GATVĖS MARKETAS
LINCOLN AIKSTĖS MARKETAS

Tai Centrai, Kuriuose Galima Pirkti Maistą Reikalingą Šventėms

ATIDARYTA — IKI 9-TOS VAL. VAK. KETVIRTADIENI
IR 10-TOS VAL. VAK. PENKTADIENI.

MARKETO Vynuogių Syvai puskvortė 2 už 25c
SPECIALIS bonka

Kava "Climax" .. svaras 15c, 2 svarai 29c
Arbata "Orange Pekoe" svaras 35c

GEGUŽINĖ

Gegužės 31-mą, sekmadienį, pirmą valandą po pietų SLA. 318-ta kuopa rengia antrą gegu- žinę, J. Babrausko ukėj, e Leices- ter, Mass.

Šioje gegužinėje bus daug į- domumo. Dalyvaus ir lietuviškas šposininkas — magikas, parodys daug šposų. Nors ir praėitą sek- madienį rodė keletą komedijų, bet šį kartą parodys daug dau- giu ir įdomesnių. Kviečiam vis- sus atsilankyti ir pasiškoti. Or- kestra gries ta pati, kuri griežė pereitą savaitę. Visus kviečia atsilankyti. 318 kp. valdyba

Linksmas Piknikas

Aušrelės Choras ir Worcesterio Lietuvių Klubo Benas rengia pikniką, kuris įvyks sekmadienį, birželio 7-tą, 1936 m., ir prasi- dė 12 valandos dienos ir trauk- sis iki 12 val. nakties, pas G. J. Babrauską, Ukėj, Manville gat- vės, Leicester, Mass.

Aušrelės ir Beno piknikas, tai bus vienas iš linksmiausių. Bus skanių valgių ir gėrymų, ir įvai- rus programas kaip tai, dainų ir muzikos, ypatingai Lietuvių Be- nas, kuris jau 25 metai kaip gy- vuoja, šiame piknike visus link- smins su gražia muzika. Taipgi grajis ir šokiams. Apart to dar bus įvairaus sporto žaislai ir už atsižymėjimus bus duodama do- vanos. Visus širdingai kviečia- me dalyvaut. Rengėjai

Metinis Piknikas

Šv. Kozimiero draugijos meti- nis piknikas įvyksta gegužės 30- tą dieną, per "Memorial Day", Maironio gražiame vasarnamy. Prasiğs antrą valandą po pietų. Bus geri muzikantai, grieš ietu- viškus ir angliškus šokius, galė- site pasiškoti kiek tik norėte. Taipgi bus visokių žaidimų ir lai- mėjimų Bus visokių gėrymų ir užkandžių.

Kas norėsite galėsite gražiane ežere pasimaudyti. Kas atsilan- kysite į šį išvažiavimą tai nesig- raudysite, nes busite pilnai už- ganėdinti. Kviečiame visus.

Rengimo komisija

Piknikas

L.D.S. 108-ta kuopa rengia pikniką, kuris įvyks sekmadie- nį, gegužės 31-mą, Aušros Var- tų parapijos Gediminkalnio sode. Visas likęs nuo pikniko pelnas bus skiriamas bažnyčios užbai- gimo reikalams.

Šis piknikas bus su muzikaliu programu ir įvairiais pamargini- mais. Kviečiame visus dalyvaut. Piknikas prasidės kaip 1:30 po- pietų ir tęsis iki vėlamos vaka- re. Visi, kurie atsilankys — ne- sigraudys. Komitetas

Naujienos Atminimo Dienos Šventei

Štai linksmos naujienos tiems, kurie pageidauja ge- riausios rušies degtinės, a- laus ir vyno, nes čia rasite tokias pigia kainas, kurios jus nustebins. Jusų senas draugas, N o r e ' s, 155-159

Water gatvės, parupino šiom šventėm puikiasį gėrymų pasirinkimą ir kviečia visus savo lietuvius pažįstamus ir rėmėjus atsilankyti į šią draugišką krautuvę ir išsi- rinkti ko tik reikia.

Pavyzdžiui, Nore's siulo Jums 4 mėnesių s e n u m o degtinę už labai žemą kainą — \$1. pilnai kvortai. Tai tik vienas iš daug nupiginimų, kurių galite gauti šioje pui- kioje krautuvėje. N o r e ' s krautuvė turi pilną pasirinkimą alaus bonkose ir skar-

dinėse, laikomą ant ledų, užšaldytą, jei taip pageidaujate, be ekstra mokesties. Nore's taipgi tu- ri puikiasį California vyną, įvairaus didumo bonkose, 1/2 ir pilno galiono, už kai- nas, kurias nerasite niekur kitur.

Šių švenčių puotai, Nore's krautuvėje, 155-159 Water gatvės, rasite, visokios ru- šies degtinės, vyno ir alaus, tai atsilankykite. Tiems, ku- rie negali ypatingai ateiti, prisimenam, kad Nore's pri- stato užsakymus privatiš- kuose automobiliuose be eks- tra mokesties. Tiktai pašau- kite Tel. 3-0250.

Modernišką su naujai įtaisytas vamzdžiais. Kaina \$4,400. Pirmas "mortgage" \$2,800; 5.5 nuostmė. Kreipkitės pas J. Tauterį, Patch gat- vės, Worcester, Mass.

Modernišką namas trims nuominin- kams; garadžius aštuoniems automo- biliams; dešimts minutų nuo namo į miesto centrą. Geras nusileidimas, jeigu kas pirktų greitu laiku. 45 Mer- rick gatvės, Worcester, Mass. (21-23)

Tai vaistai, kurie gydo ir stip- rina kraują nuo įvairių ligų. Tas trijankas atgabeno tiesiai iš Pa- langos į Worcesterį vienas lietu- vis amerikietis — Kaulakis. Jis buvo sustojęs Amerikos Lietu- vio knygyne ir paliko po porą tu- zinių pakelių keturių rušių gy- duolių — dvi rušys Trijų Devy- nerių, viena rušis parsiduoda po dolerį, o kita po 75c pakelis.

Taipgi paliko dviejų rušių ar- batas, kurių pakelis parsiduoda po 50 centų. Ant kiekvieno vais- tų pakelio yra parašyta nurody- mai kaip tą gydancią arbatą rei- kia vartot.

Norėdami įsigyt pakelį, kreip- kites Amerikos Lietuvis krautu- vės adresu: 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

Modernišką su naujai įtaisytas vamzdžiais. Kaina \$4,400. Pirmas "mortgage" \$2,800; 5.5 nuostmė. Kreipkitės pas J. Tauterį, Patch gat- vės, Worcester, Mass.

Modernišką su naujai įtaisytas vamzdžiais. Kaina \$4,400. Pirmas "mortgage" \$2,800; 5.5 nuostmė. Kreipkitės pas J. Tauterį, Patch gat- vės, Worcester, Mass.

Modernišką su naujai įtaisytas vamzdžiais. Kaina \$4,400. Pirmas "mortgage" \$2,800; 5.5 nuostmė. Kreipkitės pas J. Tauterį, Patch gat- vės, Worcester, Mass.

Modernišką su naujai įtaisytas vamzdžiais. Kaina \$4,400. Pirmas "mortgage" \$2,800; 5.5 nuostmė. Kreipkitės pas J. Tauterį, Patch gat- vės, Worcester, Mass.

Modernišką su naujai įtaisytas vamzdžiais. Kaina \$4,400. Pirmas "mortgage" \$2,800; 5.5 nuostmė. Kreipkitės pas J. Tauterį, Patch gat- vės, Worcester, Mass.

Modernišką su naujai įtaisytas vamzdžiais. Kaina \$4,400. Pirmas "mortgage" \$2,800; 5.5 nuostmė. Kreipkitės pas J. Tauterį, Patch gat- vės, Worcester, Mass.

Modernišką su naujai įtaisytas vamzdžiais. Kaina \$4,400. Pirmas "mortgage" \$2,800; 5.5 nuostmė. Kreipkitės pas J. Tauterį, Patch gat- vės, Worcester, Mass.

Modernišką su naujai įtaisytas vamzdžiais. Kaina \$4,400. Pirmas "mortgage" \$2,800; 5.5 nuostmė. Kreipkitės pas J. Tauterį, Patch gat- vės, Worcester, Mass.

Ben. Mendelsohn

ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 5-2310

Ofiso Tel. 5-2576 Room 527

Charles W. Tamulonis

Lietuvis Advokatas
Naujų Tel. 3-3631
390 Main g-vės—Worcester, Mass.

DR. K. MICHALSKI

Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8 vak.
Nedėliomis ir šventėmis pagal sutartį
15 Vernon St. — Worcester
DIAL 5-8562

F. A. Vaišnora, M. D.

(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos
ir nuo 6—8 vakare
(Sekmdieniais sulig susitarimo)
Tel. 5-7810
96 Vernon G-vės, Worcester

R. V. Westlin, M. D.

Gydytojas
Baigęs Mokslą Suomijoj
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-11 ryte; nuo 2-3 dienos
ir nuo 7-8 vakare
Trečiadieniais — nuo 10-11
45 Prospect Gatvės
Fitchburg, Mass.

MESSIER'S DINER

Pabandykit Pas Mus Sykį Paval- gyt ir Pasisvečiuot Naujai Įren- guose Budelėse.
49 Millbury Gatvės

"Russian Cleercoal"

ANGLYS
Aukštos Šilumos ir Mažiau Bač- kutės Pelenų iš Viena Tono Pabandykite

Doherty Coal Co.

34 Franklin St.—Worcester, Mass.
Sankrava: 241 Southbridge St.

T. J. COONEY CO

PARINKTI ir IMPORTUOTI
Vynas — Degtinė — Alus
Pristatymas ir Patarnavimas už Dyką
Neskaityte už Alaus Dėzes
MES KALBAM LIETUVISKAI
Tel. Dial 2-9960
82 Millbury St. — Worcesteryje

PARDAVIMUI

Moderniškas namas trims nuominin- kams; garadžius aštuoniems automo- biliams; dešimts minutų nuo namo į miesto centrą. Geras nusileidimas, jeigu kas pirktų greitu laiku. 45 Mer- rick gatvės, Worcester, Mass. (21-23)

Paieška

Konstanto Aukštikalnio, kurs gyve- no 38 Providence gatvės, Worcesterį, 1925 metais. Jis pats, arba kurie ži- no apie jį, malonėkite pranešti sekan- čiam ieškotojui: adv. Marvin Taylor, State Mutual Bldg., Worcester, Mass. (20-22)

TRYS DEVYNIOS

Tai vaistai, kurie gydo ir stip- rina kraują nuo įvairių ligų. Tas trijankas atgabeno tiesiai iš Pa- langos į Worcesterį vienas lietu- vis amerikietis — Kaulakis. Jis buvo sustojęs Amerikos Lietu- vio knygyne ir paliko po porą tu- zinių pakelių keturių rušių gy- duolių — dvi rušys Trijų Devy- nerių, viena rušis parsiduoda po dolerį, o kita po 75c pakelis.

Taipgi paliko dviejų rušių ar- batas, kurių pakelis parsiduoda po 50 centų. Ant kiekvieno vais- tų pakelio yra parašyta nurody- mai kaip tą gydancią arbatą rei- kia vartot.

Norėdami įsigyt pakelį, kreip- kites Amerikos Lietuvis krautu- vės adresu: 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

REKORDŲ ISPARDAVIMAS

Columbia — Victor — Okeh — Odeon

REKORDAS PO 50c-75c

Kas pasiskubins, tas turės progą įsigyt naujausius ir gražiausius rekordus
Kreipkitės:—

Amerikos Lietuvis Knygynas, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

"TAUTA"

Mėnesinis Žurnalas

P. V. Jurgėla, leidėjas

ATSKIRAS NUMERIS 25 CENTAI

parsiduoda

14 VERNON GATVĖS

WORCESTER, MASS.